

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odnośzenie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY DRUGI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

Dziś: Leokadii Walerji.
Sobota: Loretańskiej N. M. P.
Niedziela: Damazego i Sabiny.
Poniedziałek: Aleksandra M.

Wschód słońca o godzinie 7-ej minut 54.
Zachód " 3-oj " 47
Długość dnia godzin " 7 " 50
Ubyło " 8 " 53

Wschód księżycy o godzinie 11 minut 45 r.
Zachód " 7 " 24 w.
Wysokość wody na Wiśle st. 1 a. 10 (st. 2 a. 1).
Dziś o godzinie 2-ej po połud. zimna 0°

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz,
garbontowy albo jego miejsce,
pierwszy raz 25 kop. każdy na-
stępny raz kop. 20.
Nekrologia: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wiersz
raz po 2 kop. każdy raz, ogłosze-
nie minimum 20 kop.
Nadane za jeden wiersz
garbontowy rs. 1.
Ogłoszenia do *Kurjera* przy-
jmuje także Biuro Rajchmana i
Freudlera, ulica Senatorska.

Wtorek: Lucji P. Mecz.
Środa: Djoskora i Herona
Czwartek: Walerjana Mecz.
Piątek: Euzejusza B. M.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 513.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7231, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Wyszostawy, jutro Radziszawy bi.
Wybory: Składanie kartek wyborczych na członków komi-
tetu, delegacji wyborczej i delegacji rachunkowej Towarzy-
stwa resursy kupieckiej. (Gmach resursy przy ulicy Sena-
torskiej—od 6—9-ej wieczorem.)

Wystawy stałe: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych.
(Krak.-Przedm. 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)—
Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-ej
rano do 8-ej wieczorem.)—Wystawa obrazów spółki malarzy
i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat 27—od 10-ej rano do 7½ wie-
czorem.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego
i rolnictwa na Krak.-Przedm. 66—codziennie od 10-ej rano
do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-ej po
południu. Wejście bezpłatne.)

Wystawy terminowe: Na wpisy dla niezamożnej młodzie-
ży, oraz na budowę gmachu własnego Towarzystwa sztuk
pięknych wystawa obrazów artysty-malarza p. Alfreda Wie-
rusz-Kowalskiego. (Gmach wystawy Towarzystwa sztuk
pięknych na Krak.-Przedm.—od 10-ej rano do 4-ej po po-
łudniu.)—Wystawa etnograficzna. (Krak.-Przedm. 17—od 10-ej
rano do 4-ej po południu.)

Odczyty: Dla członków Towarzystwa ogrodniczego oraz
osób zaproszonych pogadanki popularne z dziedziny ogro-
dnictwa pp. Edmunda Jankowskiego i Józefa Kaczynskiego.
(Lokal Towarzystwa, Chmielna, 14—6½ wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś koncert panny Zofji Poznańskiej;
jutro „Hedda Gabler” (pierwszy raz); — R o z m a i t o ś c i:
dziś „Te panny”; jutro „Nauczycielka”; — M a ł y: dziś „Dzień
i noc”; jutro „Influenza prowincjonalna”. (7½ wieczorem.)

— W kościele św. Jacka (po-dominikańskim) jutro,
o godzinie 9-ej zrana, odprowadzona zostanie przed ołtarzem
Matki Bożej Różańcowej uroczysta wotywa na intencję
braci i siostr bractwa Różańca św.

— Jutro, jako w trzeci dzień tygodniowego odpustu ku
uczczeniu uroczystości Niepokalanego Poczęcia N. Panny
Marii, odprowadzone będą następujące nabożeństwa w ko-
ściołach:

św. Antoniego (po-reformackim), w którym suma wyjdzie
o godzinie 10-ej zrana i niespory o 4-ej po południu
z nieustannym wystawieniem N. Sakramentu;

św. Ducha (po-paulińskim), gdzie o godz. 9-ej zrana
odprawiona będzie solenna wotywa, o godz. 4-ej po po-
łudniu wyjdą niespory—i

Obrazki z Chicago.

(Korespondencja własna *Kurjera Warszawskiego*.)

Chicago, w listopadzie.

Ktoby brał miarę z jednego z miast europejskich
dla porównania go do Chicago, myliłby się z gruntu.
Tam na ukształtowanie grodu składały się całe stu-
lecia, tutaj niemal w ćwierć wieku stworzone zosta-
ło wszystko, ze swobodą pomysłu, z chaotycznym
pośpiechem, z uwzględnieniem nadewszystko po-
trzeb i dogodności handlu. Ztąd wynika istny labi-
rynt, pelen sprzeczności i kontrastów, składający się
ze wspaniałych bulwarów i niebotycznych gmachów,
z krzyżujących się torów kolejowych i nędznych
zaułków o niskich drewnianych domkach, z fabryk
i pałaców, z dymów i czarów obok woni kwiatów
wzieleniających się parkach.

Osobliwością samego środka miasta czyli *City*, są
bajecznej wysokości gmachy, mające po kilkanaście
pięter, a czasami i więcej jak np. „Loża Masońska”,
która liczy całe 25 pięter. Domy te zajęte są od gó-
ry do dołu magazynami i biurami, ponieważ cały
ruch interesów ześrodkowany jest w *City*, obejmu-
jącej nie całą milę (1¾ wiorsty) kwadratową obsza-
ru. Z musu drapano się pod obłoki, skoro nie star-
czyło miejsca w ciasnych granicach opasujących *City*,
miedzy jeziorem, rzeką Chicago i licznymi stacja-
mi kolei ścisłającymi gród w żelazne klęszcze. Po-
łowa bowiem, z 27-in kolei zbiegających się w Chica-
go, ma swoje stacje końcowe w środku miasta.

św. Anny (po-bernardyńskim), oratoryj odprowadzone bę-
dą o godzinie 6½ zrana, poczem co godzina wychodzić bę-
dą msze święte, a zakończą całodienne nabożeństwo nie-
szpory.

— Jutro przypada trzeci i ostatni dzień 40-godzinnego
nabożeństwa w kaplicy Rodziny Marii przy alcy Żytniej.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Dzienniki francuskie umiarkowanej barwy republi-
kańskiej powitały sympatycznie gabinet Ribota, upa-
trując w nim rękojmię większej jednolitości i konse-
kwencji, aniżeli w ministerjum Loubeta, które liczy-
ło w swem łonie Ricarda, twórcę zamieszania panam-
skiego, tudzież Juljusza Roche'a, autora traktatu
handlowego z Szwajcarią, będącego solą w oku dla
skrajnych protekcyjistów izby i potężnego wpływem
ich przewodźcy, Méline'a.

Miejsce ich zajęli, jak wiadomo, Bourgeois, Karol
Dupuy i Julusz Siegfried. Dotychczasowy mini-
ster oświaty w stosunkach państwa z kościołem
skłonny do wszelkich aktów siły, Leon Bourgeois,
objął tę sprawę z powagą, zastrzegając się przeciw
insynuacji powierzenia mu również departamentu wy-
znań. Minister spraw wewnętrznych, Loubet, połą-
czył więc „wyznania” ze swoją „prawicą”, z czego prawica
katolicka szczerze się uradowała. Oświatę objął depu-
towany z Haute Loire, p. Karol Dupuy, były rektor
uniwersytetu w Aix. Mały ten, podsadkowy czło-
wieczek stoi w pośrodku pomiędzy oportunizmem
i radykalizmem. Od r. 1885-go był w izbie wielo-
krotnie sprawozdawcą w sprawach szkolnych.

Nowy minister handlu, p. Julusz Siegfried, jest
człowiekiem wedle smaku Méline'a, jako szczerzy
zwolennik protekcji handlowej. Jest on alzateczykiem
z rodu, był kupcem i merem Hawru, jest człowiekiem
bogатыm i fachowym przemysłowcem. Obecnie pełni
funkcję prezesa rady zarządzającej Banku francusko-
ruskiego (*Banque franco-russe*) w Paryżu. Liczy lat
55 i należy do charakterystycznych figur w izbie,

w której rzadko mówi a zawsze z rządem glosuje.
Duży, chudy, ryżą brodą ozdobiony mężczyzna siedzi
tam, gdzie grupa oportunistyczna graniczy z konsty-
tucyjną prawicą. Wejście jego do gabinetu zwiastuje
modyfikację zbyt wolnomyslnego traktatu handlowe-
go z Szwajcarią w duchu protekcyjnistycznym.

Znamiennem jest pozostanie Rouviera w gabinecie
pomimo silnej przeciw niemu niechęci wielu żywio-
łów w izbie, przypisujących mu współwinę w wypie-
łegnowaniu caczanej sprawy panamskiej. Znamien-
nem również i wielce pożytecznem dla Francji jest
utrzymanie Freycineta i Ribota przy tekach wojny i
spraw zewnętrznych. Freycinet jest ministrem woj-
ny już od d. 3-go kwietnia 1888-go r., Ribot mini-
strem spraw zewnętrznych od d. 27-go marca 1890-go
roku. Nazwiska te w oczach Europy znamienują
ciągłość idei i jednolitość systemu.

Mniej pożytku, niż spodziewano się, przyniosło od-
krycie tajemniczych 26-in czełków domu bankierskie-
go Reinacha. Jak się pokazuje z zeznań Aigoina, Or-
sattiego i t. d., podnieśli oni pieniądze, które im się na-
leżały za rozmaite roboty, wykonywane z polecenia
Reinacha i to nie w Panamie. Dowodziłoby to, że Rein-
ach pieniądze kompanii panamskiej, które mu po-
wierzono, jako wielkiemu bankowi, płacił własnych
wierzyteli i interesantów.

Wybór rektora Hermana Ahlwardta na posła do
parlamentu rzeszy niemieckiej z okręgu wyborczego
Arnsvalde-Friedeberg wywołał silne wzruszenie
w całych Niemczech, w obozie zaś liberalnym obu-
dził zarzuty, wymierzone wprost przeciw rządowi.
Na czele agitatorów za wyborem głośnego antysemit-
y, stojącego dzisiaj przed sądem, znalazł się sam
landrat Bornstedt, komisarz królewski dla wyborów
i tajny radca rządowy. Położył on swoje nazwisko
na czele odezwy, popierającej żarliwie Ahlwardta,
którą podpisało niemało też innych przedstawicieli
władz miejscowych, dyrektor seminarjum państwo-
wego i t. d.

Wyborcy arnswaldzcy mieli prawo wnioskować

Można sobie wyobrazić, co za dym powstaje od
tyłu lokomotyw kursujących w obie strony co minu-
tę, od tyłu maszyn parowych, istniejących w każdym
niemal z domów *City*, które obsługują lokatorów do-
starczając wody, światła elektrycznego i prowadząc
windy aż do poddasza, wreszcie od przeszło trzech
tysięcy fabryk zapelniających przedmieścia. Widok
miasta z wieży przedstawia obraz kroci dymiących
kominów, i gdyby nie silne wiatry, wiejące prawie
ciągle od Michiganu, trudno byłoby pojąć, jak półto-
ra miliona mieszkańców nie podusi się w podobnej
wędlarni.

W porcie las masztów; wzduż rzeki i koło dwor-
ców stoja setki elewatorów i magazynów. Na przed-
mieściach krzyżują się koleje bez żadnych poprzecz-
nych nasypów i przecinają ulice oraz linje tramwajo-
we. Po nad domami na żelaznych słupach pędzą po-
ciagi kolei miejskich. Po głównych ulicach cwałują
łańcuchowe tramwaje przepelnione pasażerami. Po-
ciagi tramwajowe, złożone zwykle z trzech wagonów,
posuwają się nader szybko, w odstępach kilkuset
kroków jeden od drugiego, zwalniając biegu przy pe-
wnych punktach, a przyspieszając go na zakrętach
ulic; pod rzeką zaś przebiegają one trzema pięknymi
tunelami. O zdarzających się codziennie wypadkach
wśród tego wiru komunikacji miejskich, nikt nie
wspomina, tak one spowszedniały. Niema czasu zwa-
żać na takie bagatele, skoro każda chwila jest dro-
ga, skoro każda godzina powinna przynieść tyle a
tyle dolarów, zaś obszar miasta na 181 milach kwa-
dratowych przestrzeni nie pozwala na zwolnienie
ogólnego gorączkowego pośpiechu jedynie dla dogo-
dzenia — nieprzeprzeczności kilku gapiów!...

Są w mieście dzielnice ponure i brudne, rojące się

od zgrai murzynów, chińskich kulisów, włochów i
szumowin europejskiego wychodźstwa, gdzie w bia-
ły dzień bez broni niebezpiecznie się przesunąć. Nie
ma tygodnia, aby nie zachodziły tam krwawe bójki
i napady, a wobec sprawek amerykańskich opry-
szkówa błędna ohydne dramaty „Tajemnic” Paryża
lub Londynu.

Najczęściej się słyszy o zatrzymywaniu przez zbó-
jów na niedalekiej prowincji pociągów, idących ku
Chicago lub ztąd wyprawionych. Po dokonaniu za-
mierzonego połowu, pociąg puszczony jest dalej
w drogę, *nb.* jeżeli maszynista i konduktorzy nie zo-
stali zastrzeleni. W mieście zaś, jeśli się jest za-
trzymanym na ciemnej ulicy, regulamin nakazuje
podnieść obie ręce w górę; wtedy, po ulżeniu z mo-
nety, puszczonym się jest bez szwanku. Przechodząc
wieczorem po szerszych ulicach miasta, zdarzyło mi
się dwa razy tego lata słyszeć w bocznych ulicach
wymieniane strzały rewolwerowe między policją a
złoczyńcami. Nabrałem przekonania o niejakiem ko-
rzyściach, płynących z zastosowania w takim społe-
czeństwie prawa Lyncha.

W blizkiej od takich scen odległości wznoszą się
olbrzymie hotele, takie, jak: „Auditorium”, „Palmer
House”, „Grand Pacific”, „Wellington”, „Metropole”
zbytownie urządzone, gdzie amerykański lubi się
rozkoszować w magnackim przepychu i w najwy-
bredniejszych wymysłach komfortu. Prawdziwą o-
zdobą miasta są parki rozległe, w liczbie 18, utrzy-
mane pysznie i połączone między sobą szerokimi
bulwarami, przy których ciągną się szeregiem boga-
te rezydencje chicagoskich milionerów. Parki te,
nieogrodzone, tudzież bulwary, pozostają pod gospo-
darką osobnej komisji ogrodowej i strzeżone są prze-
konnych dozorców.

z stanowiska zajętego przez landrata, iż rząd popiera kandydaturę Ahlwardta, tego samego, przeciw któremu prokurator państwowy piorunuje współcześnie w berlińskiej izbie sądowej. Gdyby hipoteza ta była uzasadniona, zaiste przyznałoby trzeba, że trudno niekonsekwencję posunąć dalej. Wprawdzie minister spraw wewnętrznych potępił *a posteriori* zachowanie się p. Bornstedta, ale faktu wybrania Ahlwardta na posła ta spóźniona nagana już nie cofnie. Dodajmy, że w parlamencie rzeszy zasiadało dotąd pięciu antysemitów, Ahlwardt pomnożył ich liczbę o bardzo wybitną jednostkę, jeżeli wyrok berlińskiego *landgerichtu* pozwoli mu zasiąść na ławach izby.

Pogłoskę, która rozeszła się w Niemczech, o zamierzonym ustąpieniu księcia Alberta pruskiego z godności reagenta brunświckiego, wiąże z głębokim niezadowoleniem, jakie owaładnąć miało sfery dworskie w Berlinie skutkiem rozbitcia się układów z księciem Kumberlandji o zrzeczenie się jego praw dynastycznych do Hanoweru i Brunświku. Pobudką rezygnacji księcia Alberta nie byłaby istotna choroba, lecz zamiar przygotowania gruntu do przekształcenia Brunświku na prowincję państwową, należną do Niemiec w tej samej formie, co Alzacja i Lotaryngja. Kwestja brunświcka wejdzie przeto niebawem na stół obrad niemieckiej rady związkowej, jeżeli książę Kumberlandji nie okaże się w ostatniej chwili skłonniejszym do ustępstw. Br. Z.

Głosy publiczne.

O regulację Powiśla.

Szanowny redaktorze!

W jednym z numerów *Kurjera* spotkałem się z „głosem publicznym”, traktującym sprawę regulacji Powiśla.

Sprawa to w samej rzeczy niepośledniego znaczenia.

Przedewszystkiem względy zdrowotności, nietylko tej dzielnicy, ale i całego miasta, domagają się jaknajrychlejszego jej załatwienia.

Każda niemal epidemia w Warszawie na Powiślu znajduje źródło i bierze początek; ztamtąd właśnie czynniki chorobotwórcze rozechodzą się po górnych dzielnicach miasta.

Teoretycznie rozprawiano o regulacji Powiśla dosyć; sądzimy, iż czasby już od słów przejść do czynów.

Początkowanie winno wyjść od mieszkańców Powiśla, którzy mogliby się, po uzyskaniu pozwolenia władzy, zgromadzić na naradę i opracować memoriał w celu przedstawienia go sferom decydującym.

Bulwary bezwzględnie przydałyby się miastu. Bulwary jednak są bardzo kosztowne i długo na nie chyba Warszawa poczeka. Na razie niechby choć zjawyły się plantacje, ogrody, poczem i jakie takie ubezpieczenie brzegów znalazłoby się na porządku dziennym.

Początek najtrudniejszym bywa. Niechże więc mieszkańcy Powiśla działać zaczną, jeżeli chcą, aby

W obrębie miasta znajdują się dwa piękne tory wyścigowe, gdzie w ciągu pogodnych miesięcy odbywają się codziennie gonitwy i kociowe zakłady przechodzą przez ręce bookmakerów. Totalizator jest tu w najgłębszej pogardzie.

Zakłady dla przyjemności w Chicago są stosunkowo nieliczne. Niema piwiarni z siedzeniami, niema kawiarni lub enklaw niakształt europejskich. Teatra stałych artystów nie posiadają; grają w nich tylko wędrownie trupy, nie dłużej jak po parę tygodni z rzędu, i to uprzednio porożlepiwszy po ulicach kolorowe obrazy głównych scen i portrety artystów naturalnej wielkości.

Amerykanin nie idzie do teatru dla napawania się muzyką lub literaturą, lecz dla tego, że gwiazda pewnej trupy posiada tyle to djamentów, albo że grywała w Londynie i Nowym Jorku, albo że impresario musi jej płacić tyle to tysięcy, albo że imprezarowi tak samo zupełnie pobiegnie gawiedź oglądać w jakiej sali boksera Sullivana lub Jacksona, który w drodze do San Francisco raczył się zatrzymać dla powitania swych popieczników chicagowskich, lub z powrotem z Nowego Orleanu ma do pokazania fizjognomję wyjątkowo pokiereszowaną przez przeciwnika.

Znaczna jeszcze doza nieokrzesania przejawia się w gustach tubylew. Dwóch znajomych mi 40-letnich gentelmanów, ludzi zamożnych z Wirginji, gryzła i jadło orzechy w moich oczach przez cały czas trwania jednego przedstawienia teatralnego, gdy tymczasem sąsiad mój w lewym krześle żuł zawzięcie tytuł, plując co minuta z regularnością automatu. Równocześnie w łóżach pięć piękna oddawała się też zapamiętałe żuciu, ćwicząc dziąsła na kawałkach gutaperki, nasycanych słodyczą. Sądzilem, że jestem między plemieniem żujących.

sprawa regulacji ich dzielnicy wyszła z błędnego koła dyskusji, projektów, planów i argumentów głośnych.

Racz przyjąć i t. d.

Jel.

Wyniki urodzaju.

W świeżo wydanej przez departament rolnictwa książce o wynikach urodzaju w r. 1892-im znajdujemy następujące dane i cyfry, które od miejscowych korespondentów przez departament zebrane zostały:

jedna dziesięcina data czetwerti w gubernji

	żyta		pszenicy ozimowej		pszenicy jarej		owsa		jęczmienia		prasa		grocha		gryki	
	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.	wah. śred.
Warszawskiej	9 3/4	5-13	9 1/2	4-14	—	—	7	3-10	8	2 1/2-16	1/2-9	6	1-15	2 1/2	1-4	1-4
Kalińskiej	9	5-14	11	5 1/2-18	8 1/2	10 1/2	8	4-12	9 1/2	5-15	3/4-14	6 1/4	4-9	5	3-7	3-7
Kieleckiej	10	6-14	13 1/2	8-18	8 1/2	10 1/2	8	4-12	9 1/2	5-15	3/4-14	6 1/4	4-9	5	3-7	3-7
Łomżyńskiej	9	5-14	10	6-20	6-8	7 1/2	7 1/2	3-10	8	2 1/2-16	1/2-9	6	1-15	2 1/2	1-4	1-4
Łubelskiej	9	5-14	10	6-20	6-8	7 1/2	7 1/2	3-10	8	2 1/2-16	1/2-9	6	1-15	2 1/2	1-4	1-4
Piotrkowskiej	7	4 1/2-10	8	5-13	6 1/2	7 1/2	7 1/2	3-10	8	2 1/2-16	1/2-9	6	1-15	2 1/2	1-4	1-4
Płockiej	7	4 1/2-10	8	5-13	6 1/2	7 1/2	7 1/2	3-10	8	2 1/2-16	1/2-9	6	1-15	2 1/2	1-4	1-4
Radomskiej	8 1/4	7-10 1/2	7 1/2	5 1/2-11	5 1/2	6 1/2	10	7-13	8 1/4	3-12	6-15	5 1/2	5-12	4 1/2	3-8	3-8
Suwałskiej	7 1/2	4-12	9	4-12	—	—	10	4-13	10	3-12	6-15	5 1/2	5-12	4 1/2	3-8	3-8
Siedleckiej	7	4-9	6	2-10	—	—	7 1/2	3-13	7	4-10	—	—	2-10	—	2-6	2-6

Bismark we wspomnieniach.

Archibald Forbes, znany z placów boju korespondent angielski, ogłosił świeżo w *Philmay's illustrated Winterannual* p. t. „Bismark w niemiecko-francuskiej kampanji” szereg wspomnień osobistych, dotyczących eks-kanciera.

Na wstępie zaraz korespondent stwierdza różnicę uczuć i wrażeń, z jakimi Bismark do dwóch kolejnych przystąpił kampanji: austriackiej i francuskiej. Pierwsza stanowiła o przyszłości jego, o uwienczeniu polityki, wbrew niemal narodowi prowadzonej, to też jakkolwiek pod Sadową i Königgratzem siłił się na spokój i swobodę umysłu, to przecież, jak sam wyznał, zdecydowany był w razie przegranej życie sobie odebrać. Do wojny z r. 1870-go stawiał z pełną pewnością siebie, ani chwili nie wątpił o wyniku sprawy, tak, że przed bitwą jeszcze pod Wörth postanowił anektować Alzację.

W czasie wojny tej wykazał Bismark wszystkie dobre i złe strony charakteru swego. Jasny, bystry zmysł strategiczny, rozumne korzystanie z każdej nowej sytuacji i świetne opanowanie niemieckiej i europejskiej polityki. Jeżeli patriotyzmem nazwiemy *per fas aut nefas* do powiększenia i wzbogacenia ojczyzny, to Bismark jednym z największych jest patriotów. Ręce miał zawsze czyste, nie żądał dla siebie niczego, z wyjątkiem jednej rzeczy, której mu właśnie monarcha jego odmawiał: najwyższej rangi wojskowej—rangi marszałka, przyznanej Moltkemu.

Ale i wady człowieka występowały tu jaskrawo. Okrutnym był nieludzką, a pewien pozór dobroduszości silnie jeszcze obrotowość tę uwydatniał. Gdy Juliusz Favre skarżył się przed nim, że Niemcy, stojący pod Paryżem, strzelali do schroniska ociemniałych, odpowiedział zaś tem:

— Doprawdy nie rozumiem, co pan w tem tak zdrowego widzi. Sami przecie okrutniejsi jesteście, strzelacie bowiem do żołnierzy naszych, ludzi zdrowych zupełnie i walecznych.

Hasło Bismarka, stosowane szczególnie do wolnych strzelców, brzmiało: „Bez pardonu”. Rozstrzelaliw ich kazał bez miłosierdzia, dźwigać się pewnego razu, iż nie uczyniono tego z oddziałem liczącym 13,000 ludzi, a pojmanym w walce.

Oddaje w dalszym ciągu korespondent sprawiedliwość odwadze księcia i zimnej krwi, jaką w najgorętszych chwilach boju zachowywał. Wśród gradu kul lub nieprzyjacieli mu tłumów francuskich pojawiał się bezbronny, najmniejszego znaku wzruszenia nie dając.

Po raz pierwszy Forbes widział Bismarka na placu św. Jana na przedmieściu Saarbrücken, mieszczącym kwatery króla, d. 8-go sierpnia, t. j. we dwa dni po bitwie pod Spichenem. Miał na sobie długi błękitny mundur z 261-temi wylogami i białą czapkę kirasjerów, codzienną. W ciągu całej kampanji kanclerz cztery razy tylko uniform ten zmienił, a mianowicie: w bitwie pod Gravelotte, na zamku Bellevue nazajutrz po Sedan, na placu Zgody w dniu zajęcia Paryża i przy wejściu tryumfalnym do Berlina; w czterech tych wypadkach miał na sobie mundur galowy.

W chwili wspomnianej przez korespondenta Bismark szedł do króla i spotkał w drodze Moltkego i Roona, z któ-

Tymczasem na scenie działy się mordy, rozbitcia pociągów, skoki z 10-go piętra w czasie pożaru, albowiem na takich melodramatycznych epizodach zasadza się powodzenie sztuki, chyba że ją urozmaica zawzięty *gig*, połączony jednocześnie ze śpiewem, co uchodzi tutaj za szczyt sztuki; ubionym również tematem komedji bywa wyszydzenie John Bulla.

Naprzykład wylądował w Bostonie lord Rooney, syt hulaszczyczych wspomnień, które uczyniły niezbędnym chwilowe ulotnienie się z londyńskiego Rotten Rozo i Regent Street. Podobne odwiedziły ze strony rozbitków europejskiego *highlife'u* nie są nowością dla Uncle Sam'a, który raczy rozciągać na nich dobrociwą pobłażliwość, lecz z warunkiem, aby go rozśmieszały, nie bowiem tak nie popłaca w Ameryce, jak *humbug*. Niekiedy reklama spożytkowuje tych artystycznych potrzebnych. Taki to niemiecki hrabia jest chodzącym modelem mód na żółdzie u pierwszorzędnym krawców; ten znowu francuski margrabia ma sobie zlecone rozpowszechnianie po klubach mało znanej marki likieru lub szampana; dymisjonowany zaś radzca stanu stał się plasierem cygar i papierosów.

Na scenie lord Rooney lepiej sobie radzi, bo pomimo ułomności reumatycznych, nabytych w bezzsensownych nocach nad Tamizą, staje się wnet ulubieńcem amerykańce. Biją się o jego lordowską mość spanoszone przekupki, prześcigając się w fortelach, jakby go w małżeńskie sidła zalapać, a tytuł lady pozyskać. Wreszcie porywa go zarządździła, bo przy szóstej już recydywie będąca ratwardka i wywozi na swoim jachcie do Japonji, zabierając także na pokład pomimo oporu niezbędnego w takich razach clergymana.

Przy wyjściu z rana na miasto, zadziwił cię to niekiedy dźwięki lucznej w jakimś domu muzyki. Sądzilibys, że to wesele lub chrzciny. Bynajmniej! Licytacja z bankrutowanego kupca i wierzyciele sprowadzili muzykę aby gawiedź się schodziła i nabrała dobrego humoru przed licytacją.

Dwa dziwaczne obyczaje istnieją w tym kraju. Jeden, że mężczyznom w mieszkaniu butów nie czyszczy; taka usługa uwłaczała by zapewne równości republikańskiej. Przeto przy wyjściu na ulicę napada cię zgraja wyrostków 12-letnich, którzy już zarobkują, to sprzedając gazety po ulicach, to biegając z listami i depeszami, to czyszcząc przechodniom buty. A ciągle psoty i figle czynią ich ulubieńcami publiczności; tylko z konduktorami tramwajów są oni w wiecznej wojnie, gdyż taki ulicznik uważałby się za zhańbionego wobec kolegów, jeśliby bezplatnie nie jeździł na stopniu tramwaja.

Drugi zwyczaj polega na tem, że w salonach dentystów, bardzo licznie uczęszczanych, zapewne z powodu owego zucia, nie ma osobnych przedziałów dla pacjentów, lecz wszyscy są przyjmowani razem. Jedni czekając na operację przypatrują się grymasom operowanych, a ci ostatni żywą stają się reklamą dla zręczności operującego artysty. Przy wyrzucaniu zęba zwyczaj chce, że trzyma cię za głowę przystojna panienska; czyż to nie lepszy antydot przeciw bólowi, aniżeli piekielne pomysły waszych dentystów? W razie zaś wprawienia całego rzędu zębów, jeden boczny daje się szczerzozłoty, szczyt zaś elegancji, zwłaszcza dla dam (*fast-women*), jest osadzenie w takim zębie djamentu.

Pomian.

rymi przebył część placu. Mówił wiele i swobodnie, gdy Moltke z założeniami na plecach rękami milczał uparcie. „Sądziłyby można — pisze Forbes — iż trzech ludzi ci, rzeczywici założyciele cesarstwa, w jaknajlepszych z sobą pozostawali stosunkach. Mylne przypuszczenie! Nienawidzili się i zazdrościli sobie wzajemnie. Bismark nie tał się wcale z nienawiścią do Moltkego, ten ostatni bowiem zabrał pierwszemu naczelną dowództwo, którego kanclerz pragnął dla siebie. Co zaś do Roona, to Moltke zawsze twierdził, iż niepotrzebnie znalazł się na placu boju, gdzie tylko osobą swoją trudności mnożył. Zdaniem wodza, generał winien był, jako minister wojny, pozostać w Berlinie. Szczęściem, łączył trójcę ową i do działania zgodnego nakłaniał wspólny ideał — jedność Niemiec.”

Po raz ostatni i znowu razem trójcę ową spotkał Forbes w chwili tryumfalnego wjazdu do Berlina. Na kilka nacię kroków przed cesarzem jechali trzej obok siebie, Bismark w środku. Dumnie w galowym mundurze wyprostowany, z hełmem kirasjerów na głowie, promieniał zadowoleniem i radością.

(=)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Główny zarząd poczt i telegrafów ogłasza w *Prav. wiestn.*, co następuje. „Od dnia 13-go stycznia 1893-go r. zaprowadzone będzie w Moskwie i Warszawie dostarczanie do domu na żądanie adresatów przesyłek pieniężnych i wartościowych na sumę najwyższą 50 rs., z wyjątkiem przesyłek za zaliczeniem pocztowym. Za dostarczenie do domu adresata opłaca 10 kop. Jeżeli adresat życzy sobie, aby przesyłka odniesiona mu była do domu, wówczas na awizacji pocztowej robi notatkę: proszę odnieść do domu”. Awizacja może być następnie wrzucona do skrzynki pocztowej bez naklejania jakiegokolwiek marki. Przesyłka może być oddana tylko osobiście adresatowi, który sam winien listonosza pokwitować. Członkowie rodziny i krewni nie mogą w żadnym wypadku odbierać przesyłki. Jeżeli adresat nie jest osobiście znany listonoszowi, wówczas przy wręczeniu przesyłki powinien być obecny rzadca domu, stróż lub inna jakakolwiek osoba, znana listonoszowi, która jednocześnie podpisuje się w książeczce. Otwarcie przesyłki przed pokwitowaniem jest wzbronione. Jeżeli listonosz nie zastanie adresata w domu, wówczas, dowiedziawszy się uprzednio o której godzinie można go zastać, winien zawiadomić pozo- stających w domu współlokatorów, że w tej a w tej porze będzie powtórnie z przesyłką. Jeżeli i po raz wtóry listonosz nie zastanie adresata, wówczas przesyłka wraca na pocztę, z kąd może być wydana po ściągnięciu od adresata opłaty 10 kop. Adresat przed pokwitowaniem winien obejrzeć przesyłkę i jeżeli ma wątpliwość co do całości opakowania lub koperty, obowiązany jest zrobić o tem piśmienną notatkę i, nie kwitując z odbioru, zwrócić przesyłkę listonoszowi. Taka przesyłka może być już następnie wydana tylko z instytucji pocztowej. Jeżeli adresat pragnie sprawdzić zawartość przesyłki pieniężnej lub wartościowej, wówczas winien uczynić to w obecności rzadcy domu lub stróża. List otrzyma listonosz i następnie wręcza adresatowi. Jeżeli w liście brakować będzie pieniędzy, wówczas listonosz robi o tem notatkę w książeczce z podpisem adresata i rzadcy domu. Opakowanie takiej przesyłki winno być wręcone listonoszowi, który odnosi je na pocztę w celu przeprowadzenia śledztwa.

— *Now. wr.* donosi, iż od r. p. we wszystkich instytucjach lekarskich i farmaceutycznych wprowadzone będą wagi dziesiętne.

— *Russk. żiżn.* donosi, iż rada państwa rozstrząsać będzie kwestję przyznania kredytu w sumie 8,765 rs. 43 kop. na restaurację pomnika na polu grochowskim.

— *Mosk. wiedz.* zaprzeczają wiadomości, podanej przez *Politische Correspondenz*, jakoby rząd chiński miał wysłać do Petersburga komisję w celu zawarcia traktatu handlowego z rządem ruskim. Traktat rusko-chiński został przedłużony na lat 10.

— Ze względu na tak często nastrożające się wątpliwości w dziedzinie przepisów stemplowych godzi się zaznaczyć, że wszelkie wypisy i świadectwa o pochodzeniu włościańskich osób, nabywających, dzierżawiących lub biorących w zastaw nieruchomości włościańskie w Królestwie Polskim, wydawane przez wójtów gmin i komisarzy włościańskich na zasadzie prawa z d. 11-go czerwca 1891-go r., są wolne zupełnie od opłaty stemplowej (w myśl ustępu 5-go art. 45-go i ustępu 4-go art. 48-go ustawy stemplowej). Wyjaśnienie tej kwestji, rozstrzygniętej w odezwie wydziału ziemskiego przy ministerjum spraw wewnętrznych z d. 30-go grudnia r. z. za nr. 53 im, czerpiemy z ostatniego (46-go) numeru miejscowej *Gazety sądowej*.

— Departament lekarski w *Prav. wiestn.* przypomina urzędom lekarskim gubernjalnym i okręgowym o konieczności nadesłania żądanych przez departa-

ment w marcu r. b. informacji o istniejących w danej miejscowości aptekach, oraz ich składzie.

— O przebiegu u nas epidemji cholery ogłoszone zostały za ostatnie dni następujące dane:

W m. Warszawie:				
	Zachorowało	Wyzdrowiało	Zmarło	Pozos.
D. 5-go grudnia	2	1	—	16
„ 6-go „	—	6	—	10
W gubernji łomżyńskiej:				
D. 30-go listopada	3	3	—	7
„ 1-go grudnia	2	—	2	7
W gubernji lubelskiej:				
D. 4-go grudnia	4	3	—	19
„ 5-go „	1	—	2	18
W gubernji radomskiej:				
D. 1-go grudnia	22	4	2	85
„ 2-go „	12	4	7	86
W gubernji siedleckiej:				
D. 4-go grudnia	—	5	1	12
„ 5-go „	1	2	1	10

— W dzisiejszej *Gaz. polic.* zamieszczono co następuje: „Wyznaczywszy dzień 14-ty b. m. na przegląd wszystkich furgonów polecam pp. komisarzom bezwzględnie zobowiązać rzeźników, aby swoje wozy, uprząż i utensylja doprowadzili pod każdym względem do należytego porządku. Przegląd będzie dopełniony: z cyrkulów I i II-go na placu Krasińskich, z III-go na Przejazd, z IV-go na Muranowie, z V-go na placu przed więzieniem wojennym, z VI-go na placu Witkowskiego, z VII-go na placu Mirowskim, z VIII-go na Grzybowie, z IX-go na placu Trzech krzyży, z X-go na placu Wareckim, z XI-go na placu przed dworcem wiedeńskim i z XII-go na Targowej. Furgony zamiejskie należy zrewidować przy rogatkach. Na przeglądzie powinny być, oprócz zawieszonych po trzy pary firanek zapasowych, tak urządzonych, aby zupełnie zasłaniały przewożone mięso. Wszyscy powożący obowiązani są mieć przy sobie książeczki legitymacyjne lub pasporyty i książeczki służbowe.”

— W *Gaz. polic.* zamieszczono co następuje: „W celu zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom, komunikacja przez zamrażalę powierzchnię Wisły, ze względu, iż lód jest jeszcze za słaby, nie może być dozwolona aż do oddzielnego rozporządzenia”. Dozwolono pod nr. 46 i 44-ym na Solcu, gdzie przechodzi stary odkryty kanał miejski zwał się śnieg i lód, z warunkiem wszakże, aby oprócz lodu i śniegu nie zwałano śmieci i t. p. nieczystości.

— P. oberpoliemajster zauważył, że dorożkarze, zwłaszcza u jednokonek, nie stosując się do rozmiarów dorożki i sił konia, często przyjmują tylu pasażerów, że koń ledwie może ruszyć z miejsca. Nadto są dorożkarze, przyjmujący do przewozu różnego rodzaju ciężary i produkty spożywcze, które z powodu swych rozmiarów psują dorożkę, zanieczyszczają siedzenia i oparcia, wskutek czego pasażerowie są narażeni na poplamienie odzieży. Dla zapobieżenia tym niewłaściwościom, polecono, jak donosi *Gazeta polic.*, dopilnować: 1) aby do jednokonnek dorożek nie wsiadało więcej jak 3, a do dwukonnek 4 osoby; 2) aby dorożkarze nie przyjmowali do przewozu dużych ciężarów i pakunków, zanieczyszczających ekwipaże.

— W dniu onegdajszym przed komisją poborową warszawską stawiali do superrewizji popisowi z miasta, posiadający numery od 2021—2260 włącznie. Z liczby powołanych przyjęto do wojska 47-miu (chrześcijan 26-ciu i żydów 21), zaliczono do pospolitego ruszenia 15 tu (chrześcijan 9-ciu i żydów 6-ciu), udzielono odroczeń do r. p. 44 (chrześcijanom 29-ciu i żydom 15 tu), do szpitala odesłano 11-tu (chrześcijan 5-ciu i żydów 6-ciu), za niezdolnych zupełnie uznano 2-ch (chrześcijanina 1 i żyda 1), nie stawili się zaś 12-tu (chrześcijan 4-ch i żydów 8-miu). Dziś przed tą komisją stają do superrewizji popisowi z Warszawy, posiadający numery od 2261 do ostatniego, jutro zaś poddawani będą oglądziom lekarskim wszyscy popisowi chrześcijanie z ulgami trzeciej kategorii, oraz tacyż popisowi z ulgami drugiej kategorii, posiadający numery od 1—800 włącznie.

— W ostatnich kilku latach targ niedzielny i świąteczny na Ordynackim albo na t. zw. „Dynasach”, w dziedzińcu p. od galerjami posesji hr. Uruskich, uległ znacznej zmianie. Oto wyspecjalizowała się tu sprzedaż garderoby męskiej i kobiecej, obuwia oraz narzędzi rzemieślniczych, zwłaszcza szewskich, lecz wyłącznie przedmiotów nowych, wyszłych bezpośrednio z pracowni krawieckich, szewskich lub czapniczych, albo warsztatów ślusarskich i stolarskich. Aczkolwiek ruch targowy znacznie się przez to osłabił, odkał wszelka starzyzna przeniesiona została naprzód na ulicę Wolową, a następnie na plac Broni, gdyż dawniej, przed laty kilku musiano zamykać ruch kołowy pomiędzy: Aleksandrą, Tamką i Ordynacką, z powodu nadmiernej ciżby ludzi, w godzinach targowych. Jest to jednak objaw bardzo dodatni, iż zaczyna się tu zaopatrywać w odzież lu-

dnosć uboga, mając tę pewność, iż kupuje przedmiot nowy, przez nikogo nieużyty, z rąk rzemieślników. Oprócz klasy pracowników fabrycznych i rzemieślniczych, na Ordynackie przybywa też ludność włościańska po obuwie, bieliznę i nakrycia głowy. Tym sposobem targ na placu Broni zupełnie został odseparowany, gromadząc zniszczoną odzież, dostarczaną przez handlarzy ulicznych, a ściągając nabywców jedynie ze sfer najniższego rzędu, nie pogardzających wytartym szmatem niewiadomego pochodzenia.

— Kotły do topienia śniegu i odprowadzania wody do kanałów miejskich coraz częściej znajdują zastosowanie w posesjach prywatnych i lepiej się opłaca od wywózki podwodami. Właśnie urządzenie takie widzieliśmy w pewnym domu przy ulicy Mazowieckiej, ale jest możebne tylko w domach skanalizowanych.

— Wypracowane przez specjalny komitet i przedstawione za pośrednictwem rady miejskiej dobroczynności publicznej do zatwierdzenia ministerjum plany i kosztorysy nowego szpitala starozakonnych na Woli, zwrócone zostały dla wprowadzenia pewnych zmian; wskutek tego zamierzona już z przyszłą wiosną budowa tegoż szpitala ulegnie pewnej zwłoce.

— Jutro, t. j. d. 10-go b. m., o godz. 8-iej wieczorem, w lokalu Towarzystwa przemysłu i handlu odbędzie się posiedzenie członków sekcji II-iej przemysłu chemicznego, na którym p. Wład. Kolendo mówi będzie „O chemicznych własnościach składników drzewa”. Pozostała część programu zapelnia sprawy bieżące i drobne wiadomości. W poniedziałek zaś, t. j. d. 12-go b. m., o godz. 7½ wieczorem, w tymże lokalu zbiorą się na posiedzenie członkowie sekcji III przemysłu rolnego. Porządek dzienny zebrania obejmuje: 1) odczytanie protokołów z listopadowych posiedzeń: zwyczajnego i nadzwyczajnego; 2) dr. Michał Natanson mówi będzie „O postępach teorii nawożenia”; 3) p. Wł. Kozłowski „O sprawie stacji doświadczalnej”; 4) dr. T. Kowalski „O doświadczeniach nad odmianami kartofli”; wreszcie 5) p. W. Brelski „O pokrzywie i jej użytku”. Ostatnią część porządku dziennego stanowią będą wnioski członków.

— Dowiadujemy się, iż wbrew pogłoskom, projekt wytknięcia nowej ulicy na tyłach Foksalu nie był jeszcze roztrząsany przez władzę miejską, a tem samem nie mógł być odrzucony.

— Z liczby 400 kupców, należących do zgromadzenia kupieckiego m. Warszawy, wykupiło dotąd patenty na rok 1893-ci zaledwie 80-iu.

— W dniu wczorajszym wyjechali: konsul jeneralny angielski Henryk Grant do Krośniewic, gubernator lubelski rz. r. st. Tchorzewski do Lublina oraz szambelan hr. Kossakowski do Kowna.

Z teatru.

* Na dzisiejszym koncercie w teatrze Wielkim panna Zofja Poznańska wykona sonatę apassionatę Beethovena i poloneza Rubinsteina.

Oba te numery przez pomyłkę wypuszczone z afisza.

* Ostatnia nowość repertuarowa teatru Rozmaitości „Te panny” Marca Pragi ukaże się dzisiaj znowu.

Widowisko zakończy oryginalna komedjka jednoaktowa Stanisława Żytkowskiego „Do rozwodu”.

* W teatrze Małym dziś operetka Lecocq’a „Dzień i noc”.

* Teatr Wielki daje jutro po raz pierwszy dramat norweski „Hedda Gabler” Henryka Ibsena.

Tytułową rolę odtworzy p. Lüdowa.

„Hedda Gabler” będzie powtórzona w niedzielę.

* W teatrze Rozmaitości jutro „Nauczycielka”, w teatrze Małym krotchwil „Influenza prowincjonalna”.

* „Flirt” zapelniał wczoraj jeszcze widownię teatru Rozmaitości.

Publiczność, jak zwykle, oklaskiwała wyborną grę artystów.

* P. Józef Mikulski, który przed dwoma miesiącami występował na scenie teatru Wielkiego w roli Zbi-gniewa w tragedji „Mazepa”, stara się o uzyskanie drugiego występu.

* Koncert „Lutni” jeszcze raz odłożony, tym razem ze względów koleżeńskich, mianowicie, by nie wytwarzać w dniu dorocznego poranku na rzecz kasy zapomogi artystów teatralnych nadmiaru produkcji artystycznych, prowadzącego do rozstrzelania sił i słuchaczy.

* Wczoraj z prawdziwym powodzeniem wystąpiła po raz drugi w „Halce” p. Trombiniowa.

Pomimo, iż zmiana w repertuarze nastąpiła w przeddzień wieczoru, teatr był dobrze zapelniony.

* Onegdajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 503, Rozmaitości 307, Małym 202; na koncercie Towarzystwa muzycznego w salach reutowych 610; na wystawie

etnograficznej 62; wczorajszego wieczora: w Wielkim 624, Rozmaitości 683, Małym 499; na pierwszym widowisku w cyrku Cinisello 1,899 i na wystawie etnograficznej 139.

= Na kasę.

W niedzielę tedy odbędzie się poranek na rzecz kasy pożyczkowo-wkładowej artystów teatrów warszawskich.

Odegrane być mają: „Pajace” z udziałem p. Lantes i p. Stehle, obraz pierwszy aktu I-go „Ryszarda III-go” (nowość) i „Wieszczka lalek”.

Początek o godz. 1-ej z południa.

Przedstawienie poranne na rzecz kasy artystów, mające się odbyć pojutrze w teatrze Wielkim, wzbudziło ogólne zainteresowanie ze względu na piękny program.

Przez dzień wczorajszy na powyższy poranek kasa zamówień sprzedawała znaczną część biletów, pozostałe zaś nabywać będzie można jutro od godz. 10-ej rano do 4-ej po południu.

= Dla wdów i sierot.

Towarzystwo subjektów m. Warszawy, w celu zasilenia funduszu dla wdów i sierot, pozostałych po członkach Towarzystwa, corocznie daje teatr amatorski lub koncert.

W tym celu w d. 18-ym grudnia r. b. subjecci urządzają w sali muzeum przemysłu i rolnictwa wieczór teatralny, na którym odegrane będą przez pierwszorządne siły amatorów, znanych z podobnego rodzaju występów, trzy sztuki: „Mąż od biedy”, „Pomyłka” oraz „Antos i Antosia”.

Reżyserję objął p. K. Sommer, który niegdyś urządził podobnego rodzaju przedstawienia w Towarzystwie dobroczynności.

W antraktach przegrywać będzie muzyka p. Sonnenfelda.

Sprzedaż biletów rozpoczęła w dniu dzisiejszym: w księgarni Gebethnera i Wolffa, w cukierniach: Toura i Salisa, w sklepach pp.: Żeliszewskiego (Miodowa nr. 1) i Bednarowskiego (Krakowskie-Przedmieście).

Pozostałe bilety sprzedawane będą przy wejściu do sali Muzeum.

Szlachetny cel wieczoru teatralnego zasługuje ze wszelkich miar na poparcie.

= Wystawa etnograficzna.

Zbiór okazów, stanowiących główny przedmiot wystawy, z dniem każdym znacznie się powiększa; zwłaszcza dział etnografii krajowej, dotąd najuboższy, zyskał wiele pięknych i interesujących przedmiotów.

Dla amatorów sportu łyżwiarstwa zaznaczamy, iż na wystawie znajdują się oryginalne typy łyżew śniegowych, używanych przez mieszkańców okolic błotnistych, oraz takie same łyżwy lecz skórzane, będące w powszechnym użyciu w Laponji.

Z uwagi, iż w ostatnich dniach tutejsze zakłady naukowe gromadnie zwiedzają wystawę, iniektorowie przeto za naszym pośrednictwem upraszają przełożonych tych zakładów o wyznaczenie terminu, w którym wychowawcy pragną przybyć na wystawę, a to celem udzielenia im ustnych objaśnień, dotyczących się wystawionych okazów.

= Kalendarze.

W tych dniach ukazały się trzy największe wydawnictwa kalendarzowe tutejsze na r. p.

Z wieku i z urzędu pierwszeństwo należy się kalendarzowi *Wieku*.

Rocznik obecny po za treścią informacyjną zawiera obfity dział literacki, na który składają się prace Zagórskiego, Or-Ota, Juliana Łętowskiego, Czeredy, A. I. Sęka itd.

Miedzy ilustracjami spotykamy rysunki Siemiradzkiego i Stachewicza.

„Kalendarz Warszawski”, jak dotąd odznaczający się bogactwem informacji praktycznych, w dziale literackim zamieszcza prace Chocińskiego, Rutkowskiego, Bożydara, Ursyna i in.

Plan kolei krajowych i plan miasta Warszawy dopełniają całości.

Wreszcie „Kalendarz handlowy”—zawsze najlepszy rocznik pod względem ścisłości informacji dla przemysłu i handlu, tym razem podał najnowsze taryfy wszelkich kategorii opłat i olbrzymi dział adresowy.

= Wzory i modele.

Dowiadujemy się, iż komitet organizujący się Muzeum rzemieślnicze, mając na względzie konieczną potrzebę dostarczenia naszym rzemieślnikom doborowych wzorów stylowych, zamówił u wydawców zagranicznych różne dzieła specjalne, niektóre bardzo cenne dla stolarzy, snycerzy, ślusarzy, tapicerów i malarzy dekoratorów za ogólną sumę rs. 1,500.

Dzieła te wkrótce nadejdą do Warszawy i utworzą wraz z innymi wydawnictwami, przeznaczonymi przez licznych ofiarodawców na rzecz Muzeum po-

ważną bibliotekę, która w niedługim czasie zostanie oddana na użytek publiczny.

Zaznaczamy, iż piękna kolekcja różnych spojeń i części składowych, używanych w zawodzie stolarskim, nadeszła już do Muzeum.

Podobny komplet modeli i części składowych maszyn dla ślusarzy-mechaników został przez koitet zamówiony w Berlinie i, wedle ostatnich wiadomości, jest w drodze do Warszawy.

= Na kolonie letnie.

W dalszym ciągu na listę dam, które raczyły przyjąć na siebie przewodnictwo w sprzedaży rabatowej po sklepach na rzecz kolonij letnich, przybyły świeżo:

W księgarni Centnerszvera (Marszałkowska 143) w d. 20-ym b. m. pani Walerja Marrené-Morzkowska z córką Antoniną i panną Marią Giersztówną.

W składzie ogrodniczym p. Bardeta (Senatorska 35) w d. 21-ym b. m. pani doktorowa Teresa Ciszkie-wiczowa z siostrami: panią Ewą Sytko i panią Marią Rotkiewiczową, oraz z panią z Wolskich-Romaszkową i panną Teofilą Kotarbińską.

W składzie cygar p. Muśnickiego (Marszałkowska 149) d. 21-go b. m. pani Stanisława z Czartoryjskich Aleksandrowa Michaelisowa z panną Stanisławą Stepieńską, pani Grzegorzowa Arkuszewska z córką Jadwigą i pannami: Reginą Szymańską i Marią Głuską.

W składzie papieru p. Winiarskiego (Nowy-Swiat 53) d. 18-go b. m. panny: Julja i Marja Braudszetterówny, Marja Lange i Jadwiga Kuczyńska.

W składzie wyrobów chemicznych p. Jaskólskiego (Wierzbowa 3) d. 17-go b. m. pani Zofja Jaworowska z córką Martą i pani Ksawerowa Radziszewska.

= Wieczorek.

W dniu jutrzejszym w lokalu subjektów handlowych wyznania mojżeszowego przy ulicy Długiej odbędzie się dwutygodniowy wieczorek.

W program wejdą popisy muzykalno-wokalne, zakończone tańcami.

= Odłożony wyścig.

Zamierzony wyścig szlichtadowy pomiędzy Warszawą a Grójcem na dzień onegdajski odłożono z powodu, że kilku uczestników nie mogło w tym terminie wyjechać.

Record jazdy sankowej odbędzie się pojutrze w niedzielę.

= Pierwsze zebranie.

Nowo zorganizowany cech cukierników warszawskich zbierze się po raz pierwszy jutro, o godzinie 6-ej wieczorem, w sali magistratu warszawskiego.

Celem zebrania jest dopełnienie formalności zapisu pryncypałów, oraz powzięcia uchwał, dotyczących pierwszych potrzeb zgromadzenia.

= Szczepienie ospy.

Z powodu szerzenia się ospy, szczególnie między ludnością uboższą, instytut szczepienia ospy dra Stepnińskiego (Złota nr. 35) z dniem dzisiejszym rozpoczął bezpłatne szczepienie ochronne.

Jednocześnie Instytut na wszelkie zamówienia, tak osób prywatnych, jak zakładów i instytucji wysłał asystentów dla dokonywania na miejscu szczepień i rewakynacji.

= „Gesangverein”.

Członkowie tutejszej kolonii niemieckiej zorganizowali liczny chór śpiewaczy, odbywający próby i popisy w zamkniętym kole przy ulicy Długiej.

„Gesangverein” w przyszłym miesiącu występuje z koncertem na rzecz ubogich swoich członków.

= Szalety.

Szalety na placu Teatralnym i placu Trzech Krzyżów już zostały zewnętrznie wykończone i oszkłone.

Na skwerze wprost ulicy Bednarskiej, po oczyszczeniu bruku ze śniegu, powrócono do skanalizowania szaletu z arterją główną.

= Kronika myśliwska.

W d. 6-ym b. m. odbyło się wielkie polowanie w dobrach Radziejowice, należących do Józefa hr. Krasińskiego.

W łowach uczestniczyło 11-tu myśliwych, którzy, mimo bardzo nieprzyjazznych warunków atmosferycznych, ubili 12 rogaczy, 214 zajęcy i 4 kuropatwy.

Królem łowów był Julian hr. Tarnowski, który ubił 4 rogacze i 20 zajęcy.

Lasy radziejowickie słyną z wybornej administracji, stąd też posiadają obfitość zwierzyzny.

Po ukończeniu łowów administracja leśna wręczyła hr. Józefostwu Krasińskiemu piękną akwarelę, przedstawiającą sceny z życia myśliwskiego, pędzla jednego z najlepszych artystów naszych.

W polowaniu pomiędzy innymi brał udział Henryk Sienkiewicz.

= Ślizgawki.

Jesteśmy więc w pełnym sezonie sportu łyżwowego, gdyż wszystkie najwięcej lubiane i najliczniej uczęszczane ślizgawki rozpoczęły na dobre kampanję.

Wczoraj otworzono uroczyste tor „na Dynasach”.

Okolo 1-ej godziny z południa zebrało się spore grono zaproszonych osób i członków Towarzystwa cyklistów w nowo wybudowanym, a bardzo elegancko i z wielkim komfortem urządzonej pawilonie dla łyżwiarzy, i wiceprezes klubu, p. Antoni Fertner, w krótkiej przemowie zaznaczył dążenie cyklistów do rozwoju klubu i sportu łyżwowego.

Następnie świeżo zorganizowane „koło śpiewackie”, złożone z 16-tu członków klubu, pod wodzą p. A. Grosmana, wykonało wcale dobrze modlitwę Wacława z Szamotuł.

Zaznaczyć się godzi, iż „koło” stanęło do popisu po wzięciu zaledwie kilku lekcji.

Po godz. 1-ej publiczność licznie zaczęła napływać „na Dynasy”.

W ogrodzie Saskim, na ślizgawce Towarzystwa wioślarskiego, było również bardzo wiele osób.

Nie ulega wątpliwości, iż ten, bardzo dobrze urządzony, cieszyć się będzie stałym powodzeniem.

Przeszło tysiąc osób przesłizgnęło się wczoraj na torze „warszawskich łyżwiarzy i łyżwiarzy” w Nowej Szwajcarii, dając tem dowód, iż ulubiona wypożyczalni sezonowa ślizgawka nie straciła swojej siły przyciągającej.

Łódź w Nowej Szwajcarii jest bez zarzutu, a zaprowadzone od wczoraj oświetlenie elektryczne umożliwiło zabawę do późnego wieczora.

Na innych ślizgawkach nie brakło również łyżwiarzy.

= Śnieg.

Od wczoraj wieczorem prószyć przestało, lecz w chwili, gdy piszemy te słowa, znów płatki śnieżne padają.

Podczas krótkiej przerwy stróża i wynajęci robotnicy pozgarniali część śniegu w formie wałów.

Dzisiaj, od wczesnego rana, cały tabor przedsiębiorcy Fronta rozpoczął wywożenie śniegu.

Obecnie jest czynnych kilkadziesiąt furmanek.

Z kolei otrzymujemy następujące wiadomości.

Na petersburskiej i nadwiślańskiej bieg pociągów osobowych prawie normalny, kilkominutowych opóźnień bowiem nie można brać w rachubę.

Utworzone pod Białymstokiem zaspę nocy wczorajszej usunięto.

Na terespolskiej również w jednym tylko miejscu, a mianowicie pod Łukowem, utworzyły się zaspę, które wysłani pociągiem gospodarczym robotnicy rozbili.

Na dąbrowskiej wczorajsze pociągi w obu kierunkach do Iwangrodu i Dąbrowy były spóźnione.

Na wiedeńskiej największe zaspę, tamujące normalny bieg pociągów, utworzyły się pod stacją Rogów.

Kilka pociągów towarowych zostało w drodze zatrzymanych, osobowe zaś onegdaj i wczoraj spóźniły się do dwóch godzin a nawet i więcej.

Tak np. kurjer wiedeński nr. 2-gi wczoraj spóźnił się około 4-eh godzin.

Wczorajsze wieczorne spóźniły się o 25 minut.

Nad oczyszczeniem plantu pracuje cała armja robotników, a pod Rogowem jest ich kilkuset, zebranych z okolicznych wiosek.

O zaspach śnieżnych na drodze fabryczno łódzkiej *Dziennik Łódzki* podaje następujące szczegóły:

Zmobilizowano nie tylko całą służbę ruchu, lecz dodano jej do pomocy kilkuset robotników, zajętych oczyszczaniem plantu.

Na samej stacji ładują śnieg w wagony i wywożą na pola za miasto.

Pociągi pasażerskie i towarowe przychodzą z znacznym, bo godzinnym i dłuższym nawet opóźnieniem.

Tak np. nr. 7, zamiast przyjść onegdaj o godz. 8-ej min. 58 wieczorem, stanął dopiero po 10-ej, a nr. 1 spóźnił się przeszło o dwie godziny.

W samej Łodzi, w mieście, na ulicach, które nie posiadają prawidłowo urządzonych chodników, przejście jest niepodobne, ponieważ utworzyły się formalne wawozy śniegowe, nie pozwalające się wyminąć swobodnie nawet dwóm przechodniom.

Jakkolwiek zaspę śnieżne dotkliwie dają się we znaki wszystkim kolejom i niekorzystnie wpływają na prawidłowy ruch pociągów, to jednak ruch pociągów kolei nadwiślańskiej dotychczas najmniej wskutek śniegów ucierpiał, oprócz bowiem niewielkich opóźnień pociągów towarowych, ważniejszych przeszkód nie było i pociągi osobowe idą w czasie właściwym.

Stan taki zawdzięczyć należy różnym środkom zaradczym, zastosowanym na linii.

Tarcze ochronne od śniegu ustawiono już wzdłuż plantu prawie na całej przestrzeni linii, potrzebną ilość łopat porożysłano na wszystkie stacje i dystansy, liczne zastępy robotników po całych dniach uprzątają śnieg z plantu, a wzniznach i w ogóle miejscach niebezpiecznych i w nocy i nareszcie pociągi gospodarcze wywożą śnieg z kolei obwodowej, Pragi i ze stacji Kowel.

Zarządy kolei tutejszych wciąż otrzymują zawi-

Kameralny.

Wczorajszy wieczór, poświęcony muzyce kameralnej, zawierał w programie trzy dzieła Beethovena, Rubinsteina i Czajkowskiego.

Kwartet smyczkowy (F major, Op. 18 Nr. 1) Beethovena, pochodzący z r. 1800, jest zapowiedzią nowej ery w muzyce zbiorowej. Sposób Haydna i Mozarta przeradza się w natchnienie genialne Beethovena w mowę naszego stulecia — minoderja i elegancja pudrowanej peruki pod wpływem wichury, która przeszła po nad ludzkością, zamienia się w pieśń głębszego znaczenia.

Ujawnia to głównie *adagio*, szerokie, poważne.

Pierwsze *allegro* jest arcydziełem snucia tkanki tematycznej z pojedynczego, drobnego motywu. Scherzo i finał wyróżniają się młodzieńczym humorem i wesołością.

Sonata Rubinsteina na skrzypce i fortepian (op. 13 G major) jest epigonem, drugorzędem echem Mendelssohna. Zakreślona szeroko, rozlewa się bogactwem faktury instrumentalnej, dalekiej od istotnego, treściwego wypowiedzania nowych pomysłów.

Za to sekstet smyczkowy Czajkowskiego (na dwie skrzypce, dwie altówki i dwie wiolonczele, op. 70, D minor) jest wyrazem doby bieżącej. Utwór ten nosi w oryginale tytuł: „*Souvenir de Florence*”, dedykowany zaś jest stowarzyszeniu amatorów muzyki kameralnej.

Indywidualność Czajkowskiego wypowiada się w tem dziele z całą wyrazistością i odrębnością tego niepospolitego artysty. Wspomnienia włoskich lazurów, wypowiedziane z dziwną szczerością w drugiej części tego dzieła (*Adagio cantabile*), nie pozwalają autorowi zapominać o pełnej burzy i huraganów o czystej północy. Odzywa się też ona niejednokrotnie w piechuem rytmicznej gorączki — pod tym względem z pieśnią szeroką *adagio* kontrastuje dodatkowy epizod „*con moto*”.

Pierwsze *allegro*, utrzymane w zarysach ogólnie przyjętej formy, rozwija się prawidłowo, łącząc bogactwo rytmiki z melodyjnością niezwykłą, pieszczotliwą drugiego tematu. Humor pieśni ludowej zachowatej stanowi główną cechę scherza (*Allegretto moderato*). Finał zaś pomimo podobnego nastroju nanadto wiele zawiera roboty kombinacyjnej, gabinetowej, nie posiadając tego życia i wyrazu, którym jaśnieją trzy części pierwsze tego pięknego i zajmującego dzieła.

W wykonaniu sekstetu Czajkowskiego przyjęli udział pp.: Barcewicz i Stiller, Noskowski i Jakowski, Cink i Waghalter, traktując go z niezwykłą starannością. Partię fortepianową sonaty Rubinsteina p. Brykner wykonał z wykończeniem w szczegółach tego niełatwego zadania.

Jak zwykle, czarodziejski smyczek Barcewicza wśród tych popisów zbiorowych pierwszeństwo i władzę dzierżył, rozwijając zwłaszcza w sekście Czajkowskiego czar niezwykłego przejęcia się wykonaniem dziełem.

St. Ciechomski.

W Towarzystwie muzycznym.

Na brak uzdolnienia muzycznego narzekać u nas chyba nie można, gdyż prawie co chwila słyhać o jakimś nowym a niezwykłym talencie w tym kierunku. Umiejętność jednak wyprowadzenia podobnych jednostek na właściwą drogę widocznie nie należy do rzeczy zbyt łatwych, gdyż niezbyt często mamy sposobność do oceny tych „cudownych wyjątków”, których „cudowność” w wielu razach nie przekracza granicy zachwytów najbliższej rodziny i opiekunów.

Środowy koncert w Towarzystwie muzycznym dał poznać jednak tłumnie zebranym słuchaczom dziesięcioletniego co najwyżej skrzypka, który, pomimo dziecięcego wieku, przedstawił się w sposób niezwykle poważny. Był nim Artur Argiewicz, uczeń poprzednio p. Stillera, od roku zaś pracujący pod przewodnictwem p. Rosena, nauczyciela Bronisia Hubermana.

I znowu mieliśmy przed sobą nie tylko zdumiewającą uzdolnienie jednostkę chłopięcą, lecz i prawidłowo, normalnie prowadzonego skrzypka, którego nauka doprowadziła do zadziwiających rezultatów. Artur Argiewicz wykonał na pierwszy popis wstępny ni mniej ni więcej, tylko koncert w formie „sceny dramatycznej” *Spohra* (A minor „*Gesangscene*”), wykonał zaś z wykończeniem i dokładnością niemal dojrzałego, wytrawnego artysty. Skrzypczki jego, wartości co najwyżej jakiej półsetki złotych, pod dotknięciem palców i smyczka dziecięcego wirtuoza, rozbrzmiewały tonem silnym, okrągłym, wibrującym. Technika, pokonywająca wszystkie trudności z największą łatwością, nie zdradza nic wymuszonego,

wyorturowanego w najzawilszych kombinacjach palcowych czy smyczkowych znać panowanie nad instrumentem zupełne. Po za traktowaniem technicznym czuć w tem chłopięciu pewne porwy samodzielnej indywidualności, poczucie głębsze wykonywanego utworu, który, jak np. koncert *Spohra*, należy do najpoważniejszych arcydzieł literatury skrzypcowej.

Oprócz tego Artur Argiewicz odegrał nokturn Hansera i fantazję z „*Fausta*” Gounoda-Alarda, nad program zaś ofiarował słuchaczom dwa mazury Wieniawskiego, wykonane z zacięciem również artystycznym.

Wobec tak świetnego popisu, którego niemała zasługę stanowi praca nauczycielska p. Rosena, życzymy wirtuozowi dalszego, równie szczęśliwego rozwoju zdolności nie tylko w specjalnie artystycznym kierunku, stulecie bowiem nasze wiele, bardzo wiele wymaga od przedstawicieli sztuki.

Program koncertu środowego dopełniał śpiew i gra fortepianowa.

Panna Ewa Piechowska, uczennica prof. Strigliego w Paryżu, wykazała głosik sopranowy niewielkich wprawdzie rozmiarów, ujawniający za to szkołę poważną oraz nieczęsto spotykający się w tym stopniu zmysł estetyczny w traktowaniu takiej np. arji „ogrodowej” z „*Wesela Figara*” Mozarta. Prześliczna ballada Gastona Lemaire'a w formie ludowej pastoraლი („*A mon chevalier*”) i pieśń „*Skrzypki swaty*” dopełniały tego udatnego popisu.

Panna Matylda Tuszowska, uczennica prof. Al. Michałowskiego, wykonała szereg utworów, z pomiędzy których szczególnie „*Andante*” (F major) Beethovena i „*Gigue*” Scarlatti'ego-Bülowa traktowane były z wykończeniem, świadcząc o postępach utalentowanej fortepianistki.

Program wieczoru środowego w ogóle cieszył się powodzeniem zasłużonym. Jedynym numerem zbiorowym była pieśń Noskowskiego „*W jesieni*”, wykonana przez chór żeński.

Stanisław Ciechomski.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 10-go grudnia, o godz. 7-iej wieczorem, w sali wydziału administracyjnego w tutejszym magistracie, odbędzie się sesja zgromadzenia cukierników warszawskich.

— D. 10-go grudnia, o godz. 9-iej zrana, w b. barakach rekruktów na Pradze, stawie się mają przed komisją poborową do superrewizji wszyscy popisowi, którzy korzystają z ulg trzeciego rzędu, oraz korzystający z ulg drugiego rzędu z losami, opatrzonymi NN od 1—800-go włącznie; d. 11-go grudnia, z powodu dnia niedzielnego, czynności komisji poborowej będą zawieszane.

ZE ŚWIATA.

× Ze Lwowa donoszą nam d. 5-go b. m.: „Stowarzyszenie kupców i młodzieży handlowej obchodzić będzie we czwartek, d. 8-go b. m., niezwykłą uroczystość. Po 219-tu latach istnienia sprowadza się do własnego domu, nabytego za 48,500 zlr. Towarzystwo to założone zostało w r. 1673-im, jako konfraternia literatów i młodzi kupieckiej. Akt fundacyjny sporządza artysta-malarz, p. Dębicki. Do stowarzyszenia należy 300 członków, kupców i pomocników. Stowarzyszenie posiada bibliotekę, czytelnię, salę zabaw, urządza wykłady, odczyty, ma w gronie swoim chór, członkom niezamożnym udziela zapomóg, wdowom i sierotom pensje, a starszym członkom emeryturę. — Na wczorajszym posiedzeniu Koła w Wiedniu poseł Rutowski żądał lepszego wyposażenia katedr elektrotechniki i technologii nafcianej na politechnice lwowskiej i żądał, aby w parlamencie w rozprawie nad szkołami średnimi podniesiono kompetencję sejmów w sprawie szkół średnich. Dr. Byk żądał, aby wszystkie gminy miejskie były zwolnione od ponoszenia ciężarów na średnie szkoły państwowe. Prof. Czarkowski żądał, aby język grecki był obowiązkowym dopiero w 7-iej klasie gimnazjalnej, a to tylko dla przyszłych kandydatów filozofii. Dr. Koźłowski przemawiał za zniesieniem cennego w szkołach średnich, lecz tylko dla ubogich. Szczepanowski przemawiał za zniesieniem opłat szkolnych w ogóle. — Wydział krajowy uchwalił wysłać na rok profesora szkoły leśnej, Bron. Lipińskiego, do Francji, Belgii i Szwecji dla podjęcia studiów nad handlem i przemysłem drzewnym. — Ministerjum wojny zaliczyło krajową szkołę leśną we Lwowie do rzędu takich średnich szkół publicznych, których ukończenie daje prawo do rocznej służby wojskowej. — Z powiatu husiatyńskiego donoszą, że zdarzył się dnia 3-go b. m. wypadek cholery w Czarnokońcach. — W teatrze lwowskim dziś po raz pierwszy „*Pod maską*”, komedia Blumenthala.

× Niebezpieczne konserwy. W wielu miejscowościach Anglii zdarzyły się ostatnimi czasy wypadki zatrucia sardynkami z puszek i konserwami mięsnymi. Wedle sprawozdania dra Ballarda, w ciągu lat 10-ju przytrafiło się w Anglii 14 wypadków zatrucia konserwami z puszek. Po większej części zapadały całe rodziny, podlegając przypadłościom zbliżonym do objawów cholearycznych. Szczę-

domienia z innych kolei o zaspach śnieżnych, opóźnieniach pociągów i w ogóle nieprawidłowym ruchu towarowym.

Wczoraj kolej moskiewsko-kurska zawiadomiła depeszą okólnikową, że wskutek zasp śnieżnych na oddziale Orzeł-Kursk nie przyjmuje odpowiedzialności za terminową dostawę towarów i ładunków, wysyłanych w tym kierunku, do czasu nowego zawiadomienia.

Podobne depesze nadeszły i z kolei kursko-kijowskiej o burzach i wielkich zaspach na oddziale Koriennowo-Worożba.

== Zabójstwo.

Z Włocławka korespondent nasz pisze:

W nocy z d. 2-go na 3-ci b. m. parobek dworski folwarku Katarzyna, należący do majoratu Przedeck, w powiecie włocławskim, Michał Kowalski, uderzeniem w głowę nożem zamordował syna administratora majoratu, p. Szemplińskiego, Michała w wieku 19 lat.

Kowalski wraz z dwoma innymi parobkami folwarcznymi od pewnego czasu kradł ze składu przy gorzelnii kartofle, z podwórza zaś torf.

Złapani na uczynku przez młodego Sz. i oficjalistę Rybickiego, wezwani do dworu, gdy Sz. chciał ich skarcić, wybiegli na podwórze.

Za Kowalskim pogonił młody Sz.

Gdy już byli po za dworem, K. z nożem rzucił się na Sz., jednym uderzeniem w czoło pozbawił go przytomności, a następnie już osuniętemu na ziemię wbił noż w głowę tak silnie, że ostrze przeszło po za lewym uchem.

K. chciał wyrwać noż, ale tylko trzonek został mu w ręku i z tym uciekł.

Po kilku godzinach Sz. wyzionął ducha, lecz od chwili podniesienia go z miejsca, gdzie był dokonany na niego napad, już był pozbawiony mowy.

K. przyznał się do zabójstwa; przy badaniu zachowuje się zupełnie obojętnie.

== Na uczynku.

W kantorze wekslu Turbanda ujęto na uczynku kradzieży Marceliego Kwiecińskiego.

Wspólnik jego, Seweryn Ziemiński, zdołał uciec. Przy ul. Pawiej pod № 33-im przytrzymał go złodzieja pobytowego Daniela Baranowskiego w chwili, gdy, po wyłamaniu zamków, gospodarował w mieszkaniu Silberfelda.

== Paserzy.

W domu pod № 4-ym przy ul. Karmelickiej u kilku lokatorów spełniono kradzież garderoby i bielizny.

Znaczną część tych rzeczy znaleziono u Marianny Cieślakówny i Franciszka Zawadzkiego.

Paserów, nabywających rzeczy kradzione z pełną świadomością ich pochodzenia, aresztowano.

== Nieostrożna jazda.

Na ul. Marszałkowskiej wprost domu pod № 92-im sankarz № 463, Icek Szerman, przejechał Aleksandrę Liczkowską, która boleśnie się potłukła.

Na rogu ul. Czystej i Wierzbowej sankarz № 678, Antoni Tomaszewski, uderzył dyszlem w plecy Marię Wądołkowską, zamieszkałą pod № 32-im przy ul. Zielnej.

== Z trzeciego piętra.

Uczennica pracowni krawieckiej w gmachu teatru, 12-letnia Stanisława Murawska, przechylwszy się przez poręcz schodów, spadła z wysokości trzeciego piętra.

Podniesiono ją bez żadnego widocznego obrażenia, lecz dziewczynka wskutek wstrząśnienia omdlała.

Chorą odwieziono do mieszkania rodziców pod № 10-ym przy ul. Przekopowej.

== Z pośliznięcia.

Właścicielka domu pod № 16-ym przy ul. Browarnej, Tauba Seidenbeutelowa, w przejściu przez ul. Rednarską około domu pod № 21-ym, upadła i zламala lewą nogę.

Na ul. Wołowej Michałina Kautenowa, również wskutek pośliznięcia, zламala rękę i poniosła dotkliwy szwank prawego boku.

Dwuletnia córeczka rewirowego, Marianna Iskorotyńska, z tej samej przyczyny zламala lewą nogę.

Dziewczynkę odwieziono do szpitala dziecięcego.

== Wypadek kolejowy.

Wczorajszego wieczora na stacji towarowej kolei wiedeńskiej parowóz pociągu węglowego przejechał stróża Jęfima, liczącego 74 lata wieku i zamieszkałego pod № 8-ym przy ul. Browarnej.

Jęfim uległ zgnieceniu obu nóg. Odwieziony na stację osobową, w pół godziny później życie zakończył.

== Zamach samobójczy.

Zamieszkały pod № 16-ym przy ul. Topiel Stanisław Jakubowski otruł się jakimś kwasem mineralnym.

Dzięki energicznej pomocy lekarskiej, niebezpieczeństwo usunięto.

== Desperat, badany o przyczynę rozpaczliwego zamachu.

Desperat, badany o przyczynę rozpaczliwego zamachu, ożnajmiał, iż jedyną pobudką była ogólna niechęć do życia.

== Dzieciobójstwo.

Wczorajszego wieczora przy ul. Skórzanej pod № 6-ym, w pobliżu śmietnika znaleziono zwłoki nowonarodzonego niemowlęcia płci męskiej.

Na zwłokach są ślady gwałtownej śmierci.

== Pożary.

W mieszkaniu praczek, Agnieszki Kondratowiczowej, pod № 19-ym przy ul. Kruczej, wynikł pożar.

Ogień ugaszono, lecz garderoba i bielizna, znajdujące się w szafie, zostały uszkodzone.

Pod № 1-ym przy ul. Szkolnej w mieszkaniu Hintza wszczął się ogień, również przez domowników stłumiony.

gólniej tragicznym był wypadek z r. 1886-go w Carlisle, gdzie zatruci uległo całe towarzystwo weselne, złożone z 20-tu osób, a panna młoda wśród okropnych męczarni zmarła. Dr. Bellard podaje w sprawozdaniu swoim sposób rozpoznawania puszek ze świeżymi a zepsutymi konserwami. Skutkiem skraplania się pary wodnej po zalutowaniu puszek, wieka ich zapadają się nieco. Mięso w puszkach psuje się wtedy tylko, jeżeli się niedość długo gotowało. W tym ostatnim wypadku rozkłada się, przyczem wytwarzają się trujące ciała, należące do grupy ptomain. Jednocześnie z rozkładem wywiązuje się wielka ilość gazów, pod których naporem wieka puszek wydymają się na zewnątrz. Fabrykanci poznają po tem, że mięso niedość się gotowało, puszki „wydęte” raz jeszcze gotują, przyczem wiercą w nich drugi otwór, później zalutowywany. Że jednak ptomainy przez powtórne gotowanie nie tracą własności trujących, należy zatem, chcąc się ustrzedz niebezpieczeństwa, nabywając puszki z konserwami, unikać „wydętych” i strzedz się noszących ślady dwóch zalutowanych otworów.

× Co kraj, to obyczaj!... Świeżo wydane prawo tureckie głosi: „Bierz tyle żon, na ile ci pensja twoja pozwala”. Oficerowie tureccy do porucznika włącznie mogą posiadać tylko po jednej żonie; kapitanowie do majora mają prawo mieć dwie żony; podpułkownicy i pułkownicy mogą mieć aż cztery żony, ale nie mogą posiadać t. zw. chałai. Są to niewolnice, pełniące obowiązki pokojówek, a odgrywające w domu rolę hurrysek w raju Mahometa. Ranga jenerała usuwa już wszelkie ograniczenia co do ilości żon i chałai.

BANKI MYDLANE.

Zaduże wymagania.

— Jakże ci się podoba ostatnia książka kucharska pani Lucyny?

— Hm... diabła warta!

— Dlaczego?

— A no, tak... Pani Lucyna pisze: „weź tego”, „weź owego”, ale z kąd wziąć „tego” lub „owego”, nie mówi...

Sercowy gospodarz.

„Panie!—woła gość z hotelu—

Toć to ceny niesłychane!

Czysty rozrób! Jak Bóg miły,

Więcej tutaj już nie stanę.”

„Każdy mówi mi to samo,

Więc potrójne ceny znaczą.

Niech pamiątkę mam po gościu,

Gdy go więcej nie zobaczę.”

— Dziś, w pierwszym dniu ciągnięcia 5-ej klasy 159-ej loterii klasycznej Królestwa Polskiego, główniejsze wygrane padły, jak następuje: nr. 5,141 rs. 1000 u kolektorki Majewskiej w Piotrkowie; nr. 7,614 rs. 1,000 u kolektorki Wyrzykowskiej w Warszawie; nr. 15,319 rs. 1000 w kolekcje ruskiego Towarzystwa dobroczynności w Warszawie; nr. 15,594 rs. 1000 u kolektorki Pinian w Warszawie. Po rs. 400 wygrały następujące nra: 266, 673, 867, 935, 1206, 8903, 13,846, 22,058 i 23,370.

Na szynele dla uczniów.

Za przysłanie resztek z magazynu bławatne go składa się rs. 10.

Na budowę kościoła na Pradze.

Tytułem kary, Feliks Przedworski rs. 1.

NEKROLOGJA.

WINCENTY OKECKI,
właściciel dóbr Krobów w powiecie grójeckim,
opatrzonej św. Sakramentami, po krótkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 7-go grudnia r. b., przeżywszy lat 45. Pogrzeb w głębokim smutku matka i żona z dziećmi zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo do górnego kościoła św. Krzyża w d. 10-ym grudnia, to jest w sobotę, o godz. 11-ej przed poł., a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła, zaraz po skończeniu nabożeństwa na cmentarz powązkowski. —1732—

FRANCISZEK HRABIA ZAŁUSKI,
przeżywszy lat 62, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, dnia 7-go grudnia w Otwocku zakończył życie. W sobotę, to jest dnia 10-go grudnia, o godzinie 10-ej rano, po odbyciu nabożeństwa w kościele parafialnym w Karzewiu, nastąpi pochowanie zwłok na miejscowym cmentarzu, na który to obrządek strapienia żona, dzieci i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —1732—

† P.

Antonina Pniewska,

córka Witolda i Heleny z Łubkowskich, właścicieli dóbr Ziomaki w powiecie radomskim, zmarła w dniu 29-ym listopada r. b. po długiej i ciężkiej chorobie. Pogrzeb w smutku rodzina, zawiadamia o tem krewnych, przyjaciół i znajomych.

† S. p. **Stefan Ksawery Elsner-Podobalski,**
uczeń klasy wstępnej gimnazjum V-go, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 7-go grudnia 1892 r. Pozostali w ciężkim smutku rodzice po stracie jedynego najukochańszego dziecka i dziadkowie z rodziną zapraszają krewnych, znajomych i życzliwych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające dnia 10-go grudnia, to jest w sobotę, w kościele św. Piotra i Pawła, o godzinie 11-ej przed poł., oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godz. 3-ej po poł. na cmentarz powązkowski. —4531—

† P.

Zofia z Besztowiczów Łabecka,

po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzonej św. Sakramentami, zmarła dnia 8-go grudnia 1892 r., przeżywszy lat 59. W smutku pozostali: syn i córka zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele parafialnym na Pradze, dnia 10-go grudnia, tj. w sobotę, o godzinie 10-ej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 2-ej po południu, na cmentarz brudziński. —1734—

† S. p. **Michalina z Trapszów ŚLIWICKA,**
żona majstra tapieckiego,

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzonej św. Sakramentami zmarła 8-go grudnia r. b. Nieutulony w żalu mąż wraz z dziećmi zapraszają krewnych, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo o godz. 9-ej i pół zrana, w sobotę, w kościele św. Jana oraz na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła w niedzielę d. 11-go grudnia, o godzinie 3-ej po południu, na cmentarz powązkowski. —4549—

† S. p. **Wojciech Zydler,**

b. obywatel ziemski,

po krótkich cierpieniach zmarł d. 8-go grudnia r. b., przeżywszy lat 58. Pogrzeb w smutku żona i dzieci zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do kościoła św. Aleksandra w d. 10-ym grudnia, to jest w sobotę, o godzinie 10-ej i pół zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok zaraz po skończeniu nabożeństwa na cmentarz brudziński. —1731—

† S. p. **Matylda z Zieleniewskich Zamościkowa,**
przeżywszy lat 48, po długiej a dolegliwej chorobie, opatrzonej św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 5 grudnia 1892 r. w Krakowie. Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie dnia 9-go grudnia, w piątek, o godzinie 10-ej rano w kościele św. Barbary. —1733—

† Za spokój duszy

ś. p. Jadwigi Płacheckiej,

przedwcześnie zgasłej, przed trzema laty, odbędzie się w sobotę, to jest dnia 10-go b. m., o godzinie 10-ej zrana, w kościele Wszystkich Świętych w kaplicy Najśw. Marii Panny nabożeństwo żałobne, na które zapraszają życzliwych, strapieni rodzice. —1730—

† W dniu 12-ym grudnia, to jest w poniedziałek, jako w rocznicę śmierci ś. p. **Stanisława Grodeckiego,** kapitana straży ogniowej warszawskiej, odprawione będzie nabożeństwo żałobne w kościele Narodzenia Najśw. Panny Marii na Lesznie, o godzinie **wpół do 10-ej** zrana, na które pozostała wdowa wraz z synami zaprasza krewnych i życzliwych. 4523

† Jutro dnia 10 b. m., to jest w sobotę, o godzinie 9-ej rano, jako w wigilię 15-ej rocznicy śmierci

ś. p. Walerji z Molińskich Szymanowskiej,
a pierwszej ś. p. **Katarzyny Molińskiej,**

odbędzie się w kościele św. Antoniego (po-reformackim) przy ulicy Senatorskiej, msza żałobna, na którą rodzina zaprasza krewnych i życzliwych. —4518—

† W dniu 10 grudnia, jako w pierwszą rocznicę śmierci

ś. p. Juliusza Worytko,

odbędzie się żałobne nabożeństwo za spokój jego duszy w kościele Narodzenia N. Marii Panny na Lesznie, o godz. 11-ej przed poł., na które pozostała żona z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —4519—

— W dniu 12-ym grudnia r. b., w 1-szą rocznicę śmierci

b. p. Wiktorji z Wolbergów Silberbaum,

odbędzie się o godzinie 12-ej w południe na cmentarzu starożytnym w Łodzi nabożeństwo żałobne, na które mąż zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —1723—

† Zaczyn i szanownym kolegom ś. p. syna mego

Stanisława

studenta uniwersytetu warszawskiego, którzy przez cały ciąg tak długiej i ciężkiej choroby otaczali go swoją troskliwością i pomocą, i do ostatniej chwili nie odstępowali, a w d. 3-im b. m. tak licznie zgromadzili się w Lublinie dla oddania ostatniej posługi zmarłemu i na własnych barkach zanieśli zwłoki jego na miejsce wiecznego spoczynku, stroskana i nieutulona w żalu matka, składa najszczerze podziękowanie.

Karolina Wollowiczowa.
4516—

Wszystkim, którzy raczyli odprowadzić na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki nieodżałowanej pamięci syna i brata naszego,

b. p. Henryka Kempnińskiego,
składamy serdeczne Bóg zapłać.—Ro dzina. —4542—

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Londyn 8-go grudnia. (Tel. Agencji półn.) — Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Sergiusz Aleksandrowicz wraz z Małżonką wyjechał do Rosji.

Petersburg 9-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Praw. wiestn. ogłasza zatwierdzenie fundacji Karoliny i Janusza Roztworowskich dla ubogich ociemniałych w Warszawie.

Petersburg 8-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Urzędownie ogłoszono, że Towarzystwo wyścigów konnych w Królestwie Polskiem zostało przez główny zarząd stadnin rządowych zaliczone do drugiej klasy Towarzystw wyścigowych i otrzyma w roku przyszłym wyznaczone mu subsydjum w sumie rs. 9,000.

Petersburg 8-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Ogłoszoną została następująca opinia rady państwa: akcyzę pobierać od zapalek szwedzkich krajowego wyrobu w rozmiarze $\frac{1}{4}$ kopiejki od paczki, zawierającej nie więcej nad 75 zapalek, $\frac{1}{2}$ kop. od paczki zawierającej 75 do 150 zapalek, $\frac{3}{4}$ kop. od 150 do 225 zapalek i po 1 kop. od 225 do 300 zapalek. Od takich samych zapalek, przywożonych z zagranicy, pobierać akcyzę w rozmiarze podwójnym. Od wszelkich innych gatunków zapalek pochodzenia krajowego w rozmiarze podwójnym, a od przywożonych z zagranicy w rozmiarze poczwórnym. Wyrób zapalek bengalskich zostaje wzbroniony. Handlującym zapalkami pozostawia się termin miesięczny od dnia wprowadzenia akcyzy do sprzedawania pod dawnymi banderolami.

Petersburg 8-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Według informacji z najlepszego źródła, wszelkie pogłoski o zamierzonym jakoby podwyższeniu cła wwozowego od chemikaliów, jak indygo i ekstrakty farbiarskie, nie mają podstawy.

Petersburg 8-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Dziś wyszedł numer okazowy *Gazety handlowo-przemysłowej*, którą ministerjum finansów będzie od Nowego Roku wydawało codziennie przy *Wiestniku finansow.*

Petersburg 9-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — *Birż. wiedz.* donoszą, że tegoroczny zbiór bawełny w Bucharze obliczają w przybliżeniu na 1,200,000 pudów, kiedy w r. z. zbiór wynosił tylko 500,000 pudów. Tegoroczna bawełna jest co do gatunku wyborna. Ceny wynoszą od rs. 5 do rs. 6 kop. 5 za pud.

Petersburg 8-go grudnia. (Tel. Ajen. półn.) — *Mosk. wiedz.* donoszą, że rząd ruski wystosował do rządu rumuńskiego notę, w której przedstawia ostrzeżenie ruskiego parowca „Olga” przez statek rumuński w ujściu dunajowem Sulina, jako nieczem nieusprawiedliwione, i żąda ukarania winnych. W końcu nota wzywa Rumunję, aby na przyszłość nie dopuszczała podobnych niewłaściwości.

DYMISJA

Wiedeń 9-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Cesarz przyjmował na dłuższym posłuchaniu ministra, hr. Kuehnburga. Dzienniki niemieckie donoszą, że cesarz przyjął jego podanie się do dymisji. (Aj. półn.)

DEKLARACJA RZĄDU.

Paryż 9-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych, wśród szczerze zapelnionej sali, prezydent gabinetu, Ribot, odczytał deklarację rządu, która doznała ciepłego przyjęcia. Hubbard zgłasza interpelację, w jaki sposób rząd myśli przyjąć z pomocą ankiecie parlamentarnej. Ribot żąda obrad natychmiastowych. Brisson domaga się odroczenia rozpraw nad interpelacją do jutra, celem poprzedniego porozumienia się rządu z ankietą. Ribot oświadcza się przeciw odroczeniu, gdyż pragnie wiedzieć już dzi

sia, czyli posiada zaufanie izby. Izba przystępuje natychmiast do obrad i uchwała wotum zaufania dla rządu 306 głosami przeciw 104.

Paryż 9-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Dzienniki zarzucają wczorajszej deklaracji rządu zbytnią ogólnikowość. Rząd chce poprzeć zarówno ankietę, jak sądy w ich zakresie działania, jest wszelako obawa, że jeżeli ankietą nie dokona swojego dzieła, rząd upadnie natychmiast.

SPRAWA PANAMSKA

Paryż 9-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Deputowany Borie oświadczył przed ankietą panamską, że wówczas, kiedy był członkiem komisji panamskiej, przedstawiciel kompanji, Blanchet, ofiarował jemu i każdemu członkowi komisji po 25,000 fr., jeżeli głosować będą za emisją losów loteryjnych.

Paryż 9-go grudnia. (T. pr. Kur. War.) — Izba uchwalila, że właściciele akcji panamskich mogą utworzyć konsorcjum, celem sądowego ścigania wszystkich, którzy roztrwonili na własne cele ich pieniądze.

Paryż 9-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Bonaparte Wyse, pierwszy koncesjonariusz kanału panamskiego, zamierza ankiecie złożyć ważne odkrycia dotyczące śmierci Reinacha, który się otrul. (Z wielu zeznań dawniejszych i najnowszych, złożonych przez bankierów Chaberta i Nasto przed ankietą panamską zdaje się nie ulegać wątpliwości, że Reinach był zrujnowany; przyp. red.)

Paryż 9-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Adwokaci Rousse i Betoland wyznaczeni zostali przez radę dyscyplinarną izby adwokatów do przesłuchania Grévyego i Rénaulta.

Paryż 9-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Dzienniki domagają się, aby Korneliuszowi Hertzo wi, właścicielowi znanych dwóch czeków miljonowych i osławionemu z szacherek finansiste, odebrać wielki krzyż legji honorowej, który posiada.

Paryż 9-go grudnia. (Tel. Agencji półn.) — Radikalista deputowany Hubbard zapytał, czy rząd zamierza przedstawić komisji do sprawy panamskiej akta sądowe, dotyczące rzeczony sprawy. Na zapytanie to odpowiedział minister sprawiedliwości, że polecił dokonanie autopsji zwłok Reinacha i że komisji przedstawi tylko niektóre akta. Izba 308 głosami przeciw 230 odrzuciła żądanie Hubbarda, aby komisji złożone były wszystkie bez wyjątku akta sądowe i 306 głosami przeciw 104 wyraziła zaufanie co do zachowania się rządu w danej okoliczności.

OBIAD U SUŁTANA.

Konstantynopol 9-go grudnia. (Tel. Agencji półn.) — Wczoraj u dworu był obiad na cześć poselstwa rosyjskiego. Na bankiecie obecni byli: poseł Nelidow z małżonką i synem, pierwszy dragoman i pierwszy sekretarz poselstwa, komendant stołowego kotwicy statku rosyjskiego, wielki wezyr, ministrowie, generałowie i wyżsi dygnitarze dworu. Sułtan przyjmował swoich gości w sposób najserdeczniejszy i obdarował orderami osoby, towarzyszące posłowi.

PRZESILENIE W MADRYCIE.

Madryt 9-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Wybuchłe przesilenie ministerjalne giełda powitała zwykłą. Powszechnie domagają się powierzenia rządu Sagascie, gdyż konserwatyści z powodu ustąpienia ministra Villaverde rozbili się na dwie części. Canovas del Castillo ustępuje.

Madryt 9-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Królowa powierzyła misję utworzenia nowego gabinetu przewodzczy partji liberalnej, Sagascie.

Madryt 9-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Dotąd obsadzono teki następujące: Sagasta prezydent, Arnijo sprawy zewnętrzne, jen. Wyler wojna, admirał Topete marynarka, Venanzio Gonzales finanse.

ANGLICY W UGANDZIE.

Londyn 9-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Następcą Lugarda w Ugandzie, kapitan Williams, musiał opuścić to terytorjum z powodu choroby. Następcą jego, major Smith, dotąd nie przybył; ztąd wpływ angielski w Ugandzie zupełnie upadł.

ZAMKNIĘCIE GRANICY.

Waszyngton 9-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Prezydent komitetu emigracyjnego, Chandler, wniósł do izby reprezentantów zapowiadany projekt ustawy, zabraniającej, zaczawszy od d. 3-go stycznia 1893-go r., na rok jeden przychodźstwa z Europy.

Wiedeń 9-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Ministerjum rozstrzygnęło, iż władze w Celowcu (Klagenfurt), Cilli i innych miastach z ludnością mieszaną powinny przyjmować podania w języku słoweńskim i w takimże na nie odpowiadać.

Berlin 9-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — *Freisinnige Ztg.* uważa wybór Ahlwardta za wynik powszechnej demoralizacji narodu niemieckiego, wywołanej rządami Bismarka.

Berlin 9-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Rada związkowa uchwalila projekty podatkowe z małemi modyfikacjami. Pierwsze czytanie projektu reformy wojskowej nastąpi prawdopodobnie dopiero w poniedziałek.

Berlin 9-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Rząd zajęty jest wypracowaniem ustawy o organizacji izb rzemieślniczych.

Berlin 9-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Dla wart miejskich fabrykowane są w Szpandawie naboje z aluminium.

Berlin 9-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Z powodu różnicy w poglądach na kwestję antysemityczną przewidywane jest rozbieżenie się konserwatystów na dwie frakcje.

Paryż 9-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Teką wyznań przyłączona została ostatecznie do teki oświaty.

Londyn 9-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Rząd egipski otrzymał wiadomość, że Osman Digma oczekuje posiłków od mahdiego. Oświadcza on, iż zamierza zdobyć Tokar. Derwisze zagrażają włoskim posterunkom granicznym.

Gibraltar 9-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Kwarantanna dla okrętów, płynących z czystymi patentami z Czarnego i Azowskiego morza, zniesiona.

Hombaj 9-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — W dolinie Indu panuje spokój. Nizam-ul-Mulk zajmuje wawóz Mustagu. Szerafzulchan proponuje mu pojednanie się i podział kraju. Niewiadomo jeszcze, czy Nizam-ul-Mulk przyjmie tę propozycję.

Berlin 9-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Ruble w gotówce 204 65 (wczoraj 201.60)
Ruble na dostawę 204 75 (wczoraj 201.75)

Z SĄDÓW.

O zaburzenia w Łodzi.

Drugi departament karny izby sądowej tutejszej osadził jedną ze spraw łódzkich o zaburzenia, przeniesioną do II-ej instancji wskutek skarg apelacyjnych skazanych wyrokiem sądu okręgowego piotrkowskiego Jana Cinarabskiego, Franciszka Gniedzińskiego i Pawła Szyniarskiego za udział w rozruchach łódzkich z d. 5-go i 6-go maja r. b.

Mocą tego wyroku wymienieni oskarżeni, po pozbawieniu wszystkich szczególnych praw i przywilejów, skazani zostali na oddanie do rot aresztanckich na rok każdy.

Izba sądowa, po wysłuchaniu wezwanych, na żądanie skazanych, nowych świadków: Tomasza Głowińskiego, Franciszka Derdyńskiego i Walentego Czekalskiego — nie badanych w I-ej instancji — wyrok sądu okręgowego piotrkowskiego pozostawiła w swej mocy, nie uwzględniając skarg apelacyjnych.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Omega.* — Adresu nie mamy. W sprawie tej zechce sz. pan zwrócić się do konsulatu francuskiego, ulica Mazowiecka, 20.

— *Prenumeratorowi we Włocławku.* — Bardzo dobrą opinią cieszą się szkoły handlowe w Lipsku i Antwerpii. W Paryżu w kierunku tym istnieją dwie szkoły: *Ecole des hautes études commerciales* z kursem dwuletnim i *Ecole supérieure de commerce* z kursem trzyletnim. Podobne zakłady naukowe lecz z zakresem mniejszym są w Lugdunie, Bordeaux i podobno w Marsylii.

— *Nowemu prenumeratorowi T. S.* — O pokrewieństwie, jako przeszkodzie kanonicznej do małżeństwa w kościele rzymsko katolickim, pisaliśmy w odpowiedziach redakcji w № 103 (dod. poranny) i 114 *Kurjera* z d. 15 i 23-go kwietnia r. z. Nie powtarzając więc tutaj wyjaśnień zasadniczych, które w razie potrzeby znajdzie pan w zacytowanym miejscu, oświadczamy, że siostra wujeczna jest krewną boczną w stopniu ka-

nonicznym drugim równym (podług prawa cywilnego byłoby to pokrewieństwo w stopniu czwartym). Gwoli możności pobrania się osób, tak z sobą spokrewnionych, kościół udziela dyspensy z powodów kanonicznych, jakimi mogą być: spóźniony wiek narzeczonej (po latach 21-eh), brak posagu, obawa niesławy lub małżeństwa mieszanego pod względem wyznania, nadzieja zażegnania przez dany związek w śmiertelnych z tytułu spadku, niebezpieczeństwo zawarcia ślubu cywilnego lub jakiegoś skandalu, wreszcie szczególne zasługi jednej ze stron względem kościoła. Wyszczególnienie dokładne wszystkich przyczyn kanonicznych, uzasadniających dyspensy od przeszkody pokrewieństwa, mieści się w instrukcji „*Super dispensationibus matrimonialibus*”, wydanej przez św. Propagandę w r. 1877-ym. Z podaniem o dyspensę wystąpić należy do Stolicy Apostolskiej za pośrednictwem właściwej zwierzchności diecezjalnej.

— *Prenumeratorowi.* — O spadku, co do którego sz. pan zapytuje, nie wiemy. Jeżeli powiedziano panu, że było o nim ogłoszenie w Obwieszczeniach senatu, to rzecz najprostsza, acz mozolna, przejrzeć komplet tychże obwieszczeń, który znaleźć można w Bibliotece głównej w uniwersytecie. W Anglii istnieją specjalne kantory, zajmujące się zbieraniem informacji o spadkach. Może adresu takiego kantoru dostarczą panu w konsultacji angielskim. Z adwokatów warszawskich nikt nie zajmuje się specjalnie windykacjami spadków za granicą.

— *Pann S. Z. W.* — Jako wskazówkę w odpowiedzi na pańskie pytanie, radzimy przeczytać art. 194-ty Kod. cyw. polskiego z r. 1825-go. W ogóle prawo własności żony co do mobilii i całej wyprawy, o ile nie zostało stwierdzone przed ślubem w intercyzie, udowodnionem być może następnie aktami nabytą, rachunkami kupców, a nawet badaniami świadków. Można też i po ślubie spisać w tej mierze akt rejestralny, który jednak sam przez się nie jest dowodem niewzruszalnym wobec wierzycieli męża i, w razie sporu z ich strony, poparty być winien dowodami, pochodzącymi od osób trzecich, a powyżej już wymienionemi.

GIEŁDA.

Warszawa 9-go grudnia.

Wczorajsze popołudniowe kursy berlińskie wynosiły: 201.60, 201.50, 200.80, 199.90, 201.75, 65.80, 63.40, 165.30, 135.25 i 136.50.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały 201.75 i 201.75 w poszukiwaniu, co się równa kursowi 49.57½ bez kosztów, a otrzymane nadto depesze zaznaczały zakupy interwencyjne. Petersburg cenil Londyn z odbiorem natychmiastowym po rs. 10.08 i 10.06½. Nasze zebranie rozpoczęło obroty kursem 49.70 (równia 201.20 m. bez kosztów) za Berlin wpłaty i obniżyło tę cenę niebawem wobec powyższych taksacyj do 49.60 (t. j. 201.60 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 10 kop., a przy porównaniu onegdajszego kursu końcowego 25 kop. na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w końcu kwietnia r. p. po 49.47½, w końcu stycznia r. p. po 49.57½ i 49.55 i w końcu b. m. po 49.65 i 49.62½, a z odbiorem codziennym według woli nabywcy do końca stycznia r. p. po 49.70, do końca b. m. po 49.67½ i z terminem ośmiomiesięcznym po 49.62½.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 49.70, 49.67½, 49.65, 49.62½ i 49.60, przy kursie zasadniczym 49.65. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe oddawano po 49.55 i 49.50. Londyn krótki bez ruchu. Za Paryż krótki osiągnano 40.25 i 40.22½. Wiedeń krótki bez obrotów.

Wartość walut nie notowanych urzędownie: przekazy krótkie na Londyn 10.07½, na Paryż 40.35 i na Wiedeń 84.35.

W papierach obroty średnie, lecz dość żywe, przy tendencji mocnej. Żądano za listy likwidacyjne po 99.35 i po 99.10, względnie do wielkości odcinków, a otrzymano 98.85 i 98.90 za kilka tys. rubli w drobnych odcinkach. Pożyczki wschodnie w zaoferowaniu nominalnem po 103. — II-ej em. i po 105.25 III-ej em. Pożyczki premjowe rosyjskie z r. 1864 I-ej em. ceniono po 244, po 222 II-ej em. z 1866 roku i po 194 listy premjowe szlacheckie, których zabrano kilkanaście sztuk po 193.50. Pożyczki wewnętrzne 4%, z r. 1887-go I-ej serii chciano zbyć po 95.70 i po 95.25 trzy pozostałe serie, a nabyto kilkadziesiąt tysięcy III-ej i IV-ej serii po 95.

Listy zastawne ziemskie 5%, starano się umieścić po 102.35 I-ej ser. i po 102. — cztery następne serie, a umieszczono kilkadziesiąt tys. najmłodszej serii po 101.75. Listy zastawne 5% m. Warszawy ośiarowano po 102.60 I-ej, II-ej i III-ej serii, po 102.25 IV ser., i po 101.90 V i VI-ej ser., a wzięto kilka tysięcy IV-ej serii po 101.95, oraz kilkanaście tys. ostatniej serii po 101.70. W żądaniu 5% listy zastawne m. Łodzi po 101.50 za I serię i po 101.15 II-ej, III-ej i IV-ej serii, a kupiono kilkanaście tys. IV-ej serii po 100.75.

Ulokowano kilkadziesiąt tys. obligacji kanalizacyjnych miasta Warszawy w sztukach po rs. 1000 po 101.60 i 101.65, chcąc otrzymać po 101.85.

Oddano kilkadziesiąt tysięcy 5% listów zastawnych wileńskich po 101.60 i 101.65, przy chęci otrzymania po 101.85.

W żądaniu kupony celne po 1.61½.

Godzina 12. Uspokojenie giełdy dla walut obcych słabe, wyczekujące.

Nieurzędowo kursa żądane: za Berlin krótki 49.80, za Londyn krótki 10.06, za Paryż krótki 40.30 i za Wiedeń krótki 84.35.

W. O.
Okowita. Wiadro 100% rs. 10.68² netto. Wiadro 78% rs. 8.50—2%. Dowozy i zaoferowania b. znaczne. Uspokojenie b. słabe.

Sprawozdania z targów

— Artykuły żywności (z dnia 9-go grudnia r. b.). —

Nieco mniej dostawców niż poprzednich tygodni zaległo dziś punkta targowe, zapewne z przyczyny zaspnięcia, miejsc ich jednak zapelnili przekupnie i przybyli za zakupem na brak produktów uskarżać się nie mogli. Ceny następujące: **Chleb** pyłowy bochenek 3-funtowy od 10½—11 kop., chleb razowy od 2½ do 3 kopiejek, chleb tak zwany osiewany funt od 3 i pół do 4 kop., na straganach i w koszach chleb pyłowy świeży i czerstwy bochenek 3-funtowy po 8½ do 9 kop. Bułki wszelkich gatunków świeże za dwie 1½ kop., za trzy 2½ kop., bułki czerstwe za dwie 1½ kop. — **Mięso** nieco taniej niż w poprzednim tygodniu. **Wołowina** w lepszych częściach 12 do 1½ kop., w gorszych 8—10 kop., poledwica 22½—25 kop., ożór od 60 do 70 kop., cynadry od 20 do 25 kop., cztery nogi 40 do 60 kop., flak cały 60—70 kop., na wiązki od 3 do 3½ kop., łoję funt 12—13 kop., głowizna wołowa funt 5—5½ kop. **Cielęcina** za funt z ćwierci 14—15 k., w innych częściach od 12—13 k., watróbka od 25—30 kop., mózdek 10—15 kop., cztery nożyki od 10—11 łebek od 11—12 kop. **Baranina** dyseki i comber 10—11 kop., w innych częściach od 8—9 kop. **Wieprzowina** od szynki 13—14 kop., kielbasy funt 18 do 20 kop., kielbasy wędzonej funt 22½ kop., schabu funt 15—16 k., słonina świeża i sadło 20—22½ kop., słonina solona od 22—24 kop., szmalcu funt 22—24 kop. Prosieta sprzedają od 70 kop. do rs. 1.80. **Drób** jak dawniej: indyki od rs. 1.75 do 2.25, indyczki od rs. 1.25 do rs. 1.50, kapłony od rs. 1, pulardy od 60 do 70 kop., kaczki od 40 do 50 kop., kaczki większe od 70 do 75 kop., za gęsi żywe kop. 80 do 1.05, tuczone od rs. 1.35 do 1 kop., 80, kury od 45—50 kop., perliczki 70—75 kop. za sztukę. Kuroczka żądają sztuka od 25 do 30 kop. **Zwierzyna**: żające od kop. 70 do 1.25. **Ptactwo dzikie**: kuropatwy sztuka od 40—50 kop. **Ryby** nieco taniej, łosoś świeży funt rs. 1.00, wędzony kop. 75, sandacz śnięty funt 11—13 kop., szczupaki i karpie żywe funt od 25 do 30 kop., szczupaki śnięte od 10 do 15 kop., karpie śnięte funt od 12 do 14 kop., wszelkie inne ryby funt 9—10 kop. żądają. Śledzie uliki sztuka 4—5 kop., śledzie wędzone 2½—3 kop., śledzie tak zwane łososiowe sztuka od 3 do 4 kop., śledzie zwyczajne sztuka od 2—3 kop., na kopy rs. 1.15 rs. do 2. Raków drobnych kopa kop. 50 do 80, większych od rs. 1.50. **Nabiał** trochę taniej, mleko niezbielane kwarta 8 do 9½ kop., zbieranego 4 do 5 kop., śmietanki kwarta 12—15 kop., śmietany 30—35 kop., masło bez soli od 35 do 40 kop. funt, solonego funt 32½ kop., masło na kwarty 70—75 kop., masło śmietankowe funt kop. 50, ser zwyczajny 7½—15, ser owczy 15—25 kop. za baryłkę, śmietankowy funt od 16 do 18 kop., ser szwajcarski od kop. 20 funt, twarożki od 6—8 kop., jaja za kopę od rs. 1 kop. 55 do 1.65, na sztuki świeże u włościanek po 3 kop. — **Oleje**: słonecznikowy kwarta kop. 44, rzepakowy 32 kop. — **Owoce**: winogron funt od 16 do 18 kop., gruszek sztuka 2—5 kop., jabłka drobne sztuki od 1 do 1½ kop., większe sprzedają od 2 do 3 kop., orzechów kwarta 9—12 kop., orzechów włościańskich kopa od 18 do 25 kop., orzechów tureckich kwarta 13 do 14 kop., cytryny sztuka od 2½ do 5 kop., pomarańcze sztuka 8 do 10 kop., powidła funt 15—18 kop., miód funt 17½ do 30 kop., grzybów suszonych wianek 25 do 30 kop. żądają. — **Warzywa**: Marchwi pęczek 5 do 6 kop., buraków pęczek 3 do 4 kop., Kartofle garnice żądają od 7 do 7½ kop., pietruszki pęczek od 2 do 3 kop., cebuli pęczek od 3 do 5 kop., kapusty czerwonej główka 6—9 kop., kapusty główka od 3 do 7 kop., chrzanu pęczek od 5—8 kop. Na furach u włościan kartofli korzec białych od rs. 1.90 do 2.00, czerwonych rs. 2.20 do 2.35, kapusty kopa od rs. 1 do rs. 3.60.

Wełna. W ostatnich czasach zakupiono do Białegostoku w Częstochowie około 1000 cent. po 70 tal., w Włocławku około 300 cent. po 66 tal., w Płocku około 400 cent. po 60 i 62 tal., w Ciechanowie zaś 300 cent. po 63 tal. Na prowincji znajduje się wełny niesprzedanej około 3000 cent. Nabywane są obecnie ilości te tylko, które są konieczne dla pokrycia potrzeb chwili bieżącej. Za wełnę niemytą żądają rs. 10, płacą zaś chętnie rs. 9 za pud, brutto za netto. Z gubernji wołyńskiej nadeszło około 1,000 pudów wełny brudnej, które zwrócone zostały do pralni do wymycia.

Libawa dnia 30-go listopada. — **Zyto** (z gwarancją 102 funt. holend.) słabo, ruskie 90½—91 kop. placono i poszukiwano. Pšenica bez nabywców. Owies biały bez zmiany, litewski suchy 73—74 kop. w poszukiwaniu, kurlandzki i litewski wyborowy 82—85 kop. w poszukiwaniu, miński po 75 kop. w poszukiwaniu, dobry ruski 74 kop. w poszukiwaniu, dobry ruski biały 77 kop. w poszukiwaniu, wyborowy 79 do 83 kop. w poszukiwaniu, owies czarny bez zmiany, wyborowy 74 kop. w poszukiwaniu, owies czarno-pstry 72 kop. w poszukiwaniu. Jęczmień miał zbyt trudny, na paszę suchy 61—62 kop. w poszukiwaniu, ruski (103 do 104 f.) 63 do 64 kop. w poszukiwaniu, wyborowy (108 do 110 f.) 65 do 66 kop. w poszukiwaniu. Hreczka słabo (z gwar. 100 f. holend.) 86 do 87 kop. w poszukiwaniu, lekka 81 do 82 kop. w poszukiwaniu. Groch suchy na paszę od 77 kop. w poszukiwaniu, mało-ruski 86—87 kop. w poszukiwaniu. Bób 87 kop. w poszukiwaniu, Wyka słabo, ruska 65—70 kop. w poszukiwaniu, litewska 55—65 kop. w poszukiwaniu. Fasola bez ruchu. Siemię liane mocniej, litewskie 7-miarowe 146 kop. w poszukiwaniu, ruskie 7-miarowe 146 kop. w poszukiwaniu, stepowe 7-miarowe 147 kop. w poszukiwaniu, 6-miarowe 135 do 136 kop. w poszukiwaniu. Makuchy liane słabo, ruskie wyborowe 98 do 111 kop. w poszukiwaniu, saratowskie 86—87 kop. w poszukiwaniu. Makuchy konopne suche 67 kop. w poszukiwaniu. Otręby pszenne grube 67—68 kop. w poszukiwaniu, średnie 60—62 kop. w poszukiwaniu, miłkie 55 do 56 kop. w poszukiwaniu. Siemię konopne suche 145 do 146 kop. w poszukiwaniu. Lnicia 110 do 120 kop. w poszukiwaniu. Dowóz w dniu 28 i 29-ym listopada wynosił: 28 wag. zyto, 20 wag. jęczmienia, 102 wagonów owsa i 282 wagonów różnych innych towarów.

Gdańsk 7-go grudnia. — Pšenica krajowa i tranzytowa przy słabym dowozie, spokojnie i bez zmiany w cenie. Placono za polską tranzytowo dobrze-pstrą 783 gr. 126 mar. za tonne. Terminy tranzytu: na czerwiec-lipiec 131½ mar. w zaofiarowaniu, 131 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytowej 124 mar. Zyto spokojnie bez zmiany. Placono za polskie tranzytowo 750 gr. i 753 gr. 101 mar. Wszystko za 714 gr. i tonne. Terminy: na grudzień dolno-polskie 103 m. r. w zaofiarowaniu, 102 mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj dolno-polskie 100 mar. w zaofiarowaniu, 100 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna dolno-polskiego 101 mar. Jęczmień targowany ruski tranzytowo 597 gr. 80 mar., 632 gr. 81 m. za tonne. Groch polski tranzytowo Wiktorja 135 mar. za tonne targowano. **Polski bon** koński tranzytowo 116 mar. za tonne targowano.

Rzepak ruski tranzytowo letni 187 mar. za tonne placono. Rzepak ruski tranzytowo 203 mar. za tonne targowano. Konieczna nasienna czerwona 57 mar., 60 mar. za 10 kilogr. placono. Otręby pszenne na wywóz morzem grube 3.85 mar., 3.90 mar. za 50 kilogr. targowano. Spirytus nie podlegający cłu w towarze gotowym 48½ mar. w poszukiwaniu, na grudzień-marzec 48½ mar. w poszukiwaniu; podlegający cłu w towarze gotowym 29½ m. w poszukiwaniu, na grudzień-marzec 29 mar. w poszukiwaniu. Dla cukru w Gdańsku tendencja spokojna. Kurs w Gdańsku 201.80 mar. za 100 rs.

Maka i otręby. W handlu maką, w tygodniu ubiegłym nie zaszły żadne zmiany. Podaż jest wciąż obfita, a popyt stosunkowo bardzo mały. Ceny należy uważać za niezmiennione. Za otręby żytnie placono, przy średnich obrotach do 58 kop., za pszenne 55 kop. za pud loco stacja kolei warszawsko-wiedeńskiej, franco Aleksandrów za żytnie do 64½ kop., za pszenne do 61 kop.

Okowita (sprawozdanie tygodniowe). W ubiegłym tygodniu dowozy okowity na rynek warszawski były trochę większe, a wobec małego zapotrzebowania; podziało to depumując na ceny, tak że robiono tranzażkę po rs. 8.58 za wiadro 78½—2½. W roli kupców występują jednak li tylko dystrybutorzy, gdyż eksporterzy, jak do tej pory, wstrzymują się zupełnie od kupna. W ogóle można powiedzieć, że tendencja jest słabsza. W Hamburgu nie ma żadnej zmiany.

Rzepak wciąż bardzo drogo. Za drobne ilości tawaru gotowego żądano rs. 10.25 do 10.50; słyszeliśmy o bardzo małych tranzażkach po rs. 9.50 do 9.75 za korzec.

Torun 28-go listopada. — Uspokojenie cen żywności, powietrze mroźne. Pšenica tranzytowo pstra 128—133 f. 110—116 mar. (89—94 kop. za pud), jasna 128—133 f. 115—125 m. (93 kop. do rs. 1.01). Zyto tranzytowo 121—128 f. 95—102 m. (77 do 83 kop.). Jęczmień tranzytowo 80—120 mar. (65—97 kop.). Owies tranzytowo 90—98 m. (72—80 kop.). Groch tranzytowo 105 do 130 m. (85 kop. do rs. 1.05). Vitorja 130 do 150 m. (rs. 1 kop. 5 do rs. 1 kop. 22). Rzepak tranzytowo 200 do 210 mar. (rs. 1.62 do 1.71). Lubin niebieski 78—82 m. (47 do 50 kop.), lubin żółty 80—84 m. (48—52 kop.). Wyka 95 do 105 mar. (61—63 kop.). Makuchy rzepakowe 5.90 do 6.10 m. (96 kop. do 99 kop.), makuchy liane 7.00—7.10 (rs. 1.14—1.16). Otręby żytnie 4.00 do 4.10 m. (65—67 kop.). Otręby pszenne 3.80 do 4.00 m. (62—65 kop.). Konieczna czerwona 30—65 mar. (r. 4.88—10.59), konieczna biała 35—70 m. (rs. 5.70—11.40). Tymotka 18 do 24 mar. (rs. 2.92 do 3.91 za pud). Wszystko za 50 kilogr.

Zapasy zboża w Gdańsku wynosiły w dniach:

	1 grudnia 1892 r.	1 listopada 1892 r.	1 grudnia 1891 r.
Pšenicy	9,885	5,523	17,934
Zyta	9,282	6,913	11,322
Jęczmienia	2,180	1,488	1,173
Owsa	100	105	146
Grochu	577	277	174
Kukurydzy	22	12	32
Wyki	80	63	49
Bonu	760	328	646
Lnicy	74	60	267
Siemienia konopnego	3	3	3
Rzepak i rzepiku	73	89	788
Siemienia lianego	46	50	59
Lubinu	—	—	50
Rzodkwi	180	180	—

Wywóz zboża z Rosji w ostatnim tygodniu października był cokolwiek mniejszy, niż w przedostatnim tygodniu, co jest dość dziwne. Wyeksportowano z Cesarstwa w tygodniach kończących się w dniach:

	29 paździer. 1892 r.	22 paździer. 1892 r.	31 paździer. 1891 r.	1 listopada 1890 r.
Pšenicy	258,700	341,000	237,000	320,300
Zyta	48,600	65,100	—	139,700
Jęczmienia	139,100	162,000	252,500	169,700
Owsa	100,000	82,900	136,000	87,700
Kukurydzy	4,800	3,500	12,500	5,200

Szarada.

(Ułożył Wł. Nadstawny).

Gdy na pierwsze, drugie,
Trzeci się gotuje,
Przez całe dni, długie,
Wszystek go pilnuje.

Rozwiązanie zadania kwadratowego, umieszczanego w numerze 323.

HAGA—AJAN—GARD—ANDY.

H	A	G	A
A	J	A	N
G	A	R	D
A	N	D	Y

Dobre rozwiązanie nadesłali: panie: S. Perł, Andziula S., E. Rechtband, R. Warman, P. Borel, D. Glass, Z. Turkus, A. Mozdzeńska, Kuczkowska; panowie: K. Rechtband, J. Ciecierski, F. Wysockiński, S. Krasucki, Zbigniew M., J. Horn-ziel, S. Górski, J. Neuding, J. Kachel, M. Neumann, B. i L. Fenigstein z rodziną.

Z prowincji: pp.: E. Cederbaum z Lublina, Zosia i Staś z Sosnowki, W. Kołtońska z Goranina, G. Cederbaum z Lublina, A. Liljenstern z Lublina, S. Ettinger z Piotrkowa, D. i K. Lewy z Łodzi.

Nadsyłających rozwiązania upraszamy o kreślenie na kopertach, iż wewnątrz mieszczą się rozwiązania.

ODPOWIEDZI.

— **Andziula S.** — Probowałimy i probujemy... bez rezultatu. Należałoby dopomóc. Ostatni następ jednego z listów zakończył litera... Na wypełnienie owych kropek oczekujemy niecierpliwie.

— **Panu Wł. Dębski** — Wdzięczni jesteśmy sz. panu za zapewnienie, iż nieprzyjęcie danego zadania nie będzie dlań przykrym. Upoważnia nas to oświadczenie do takiego wyboru pracy, jakie za najwłaściwsze dla pisma naszego uznamy.

— **Niesnialski** — Rzecz w dalszym ciągu opracowana wadliwie. Moglibyśmy wprowadzić przerobienie ją z grantu, w takim jednak razie autor two nie należałoby do pani. Czekamy więc w dalszym ciągu.

— **Panu E. Stasiemu** — Wiersz bardzo nieszczerliwie dobrany, należy jednak figurę tak zmienić, by zajmowała ona najwięcej 9 krótkich w wiersz. Długość dowolna.

— **Kazikowi E.** — Trzy ostatnie, uzupełnione, zużytkujemy, pierwsze do druku się nie kwalifikuje.

— **Trzecioklasistę** — W koszu.

— **Namrechtowi** — Zbyt cenna fatyga, tego rodzaju bowiem zadań przyjmować przestaliśmy.

— **Pani W. Kolt z Goranika** — Dziękujemy za wyjaśnienie.

— **Panu I. K. i J. Ryd.** — Zadania kwadratowe będzie drukowane.

— **Pani Annie S.** — Oczekujemy spełnienia przyrzeczenia, za warte go w liście przedostatnim.

— **Pp. Kazimierzowi S. i Ludwikowi R.** — Liczby dowolne, z tem zastrzeżeniem, iż dla każdej litery muszą być ustalone. Inaczej nikt i nigdy nie doszedłby niczego.

— **Panu Teodorowi Sak.** — Czynności ogólne kończą się w d. 13-ym b. m., następnie jednak kilka tygodni jeszcze potrwa szczegółowa segregacja i uzupełnianie.

— **Rekrutowi** — Może sz. pan być zupełnie spokojny. Sądząc z nadesłanych próbek, długo jeszcze armja pisarska czekać będzie, zanim pana do szeregów swoich zakwalifikuje.

— **Pani M. C. w Łodzi** — Konika zużytkujemy, z logografu jednak i arytmografu korzystać nie będziemy.

— **Warszawiance** — Będzie.

— **Tytanowi** — Jak na taką małą rzecz, pseudonim to za wielki.

— **Aspirantowi** — Program szczegółowy znajdzie sz. pan w „Kalendarzu Warszawskim” na rok przyszły.

OGŁOSZENIE.

Kancelarja okręgu naukowego warszawskiego podaje do wiadomości powszechnej, iż na rok szkolny 1892/3 wakuja następujące stypendja z zapisów prywatnych:

(Dokończenie.)

— **Polikarpa Wierzbickiego**, stypendjum w ilości rs. 134, dla studenta uniwersytetu warszawskiego, Wierzbickiego, herbu „Jastrzębiec”.

— **Karoliny Brandysz**, stypendjum w ilości rs. 150, dla ucznia zakładów naukowych w Warszawie, urodzonego w Warszawie, moralnego i pilnego, z rodziny Badońskich.

— **Jana Buczyńskiego**, stypendjum w ilości rs. 274, dla ucznia średnich zakładów naukowych w Piotrkowie, najbliższych krewnych zapisodawcy.

— **Romana Jabłonowskiego**, stypendjów dwa po rs. 212, dla uczniów płci męskiej, pochodzących z rodziny zapisodawcy. Stypendjum jest przeznaczone i dla średnich zakładów naukowych i dla uniwersytetu.

— **Erazma Żabuskowskiego**, stypendjum w ilości rs. 150, dla uczniów urodzonych z Żabuskowskich, albo pochodzących z rodziny Żabuskowskich, polaków, wyznania rzymsko-katolickiego, będących w zakładach naukowych, albo też w fabrykach.

— **Ksiedza Józefa Lipińskiego**, stypendjum w ilości rs. 54, dla uczniów gimnazjów albo progimnazjów: 1) krewnych zapisodawcy, Lipińskich, 2) dzieci Antoniego Bielawskiego, 3) dzieci Brodackich, 4) dzieci Antoniego Rzeszotarskiego, 5) dzieci Edwarda Czarkowskiego, 6) dzieci Jana Roguskiego, 7) dzieci Damazego Wachulskiego, — z wyboru bractwa literackiego przy kościele metropolitalnym św. Jana w Warszawie.

— **Judyty Jakubowiczowej**, stypendjum w ilości rs. 125, dla uczącej się obojga płci młodzieży, bez różnicy wyznania, urodzonych w Królestwie Polskiem. Pierwszeństwo mają niezamożni krewni i krewnie zapisodawczyni.

— **Michała Zadarnowskiego**, stypendjum w ilości rs. 300 dla niezamożnych i wzorowych uczniów katolików, rodu zapisodawcy, zadarnowskich, następnie dla uczniów tegoż nazwiska, a następnie dla uczniów, urodzonych w Królestwie Polskiem, innego nazwiska.

— **Jana Zdziennickiego**, stypendjum w ilości rs. 50, dla ucznia od Jana Rohozńskiego lub Leona Strużyńskiego, w prostej linii pochodzącego, a w braku takowego, dla syna niezamożnego mieszkańca miasta Opatowa, gub. radomskiej, z wyboru lawników tegoż miasta.

— **Hortensji Stanisławskiej**, stypendjów trzy: jedno, w ilości rs. 240, dla studentów uniwersytetu warszawskiego i dwa po rs. 175, dla ucznia i uczennicy gimnazjum, rodem Stanisławskich herbu „Pobóg”, a następnie dla urodzonych ze Stanisławskich, z rodziny testatora pochodzących.

— **Michała Murzynowskiego**, stypendjum w ilości rs. 240, dla potomków płci męskiej rodziny Bernarda i Bolesława braci Murzynowskich, synów Jana-Nepomucena Murzynowskiego, linii męskiej, a następnie linii żeńskiej.

— **Jana Lesnińskiego**, stypendjum w ilości rs. 200, dla niezamożnego studenta w instytucie gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Nowej Aleksandrii, syna obywatela gub. Królestwa Polskiego, bez różnicy stanu, a szczególnie dla synów biednych oficyalistów, trudniących się gospodarstwem, odznaczających się pilnością, moralnością i zdolnością do nauk gospodarskich. Pierwszeństwo mają noszący nazwisko Lesnińskich.

— **Aloizego Fibicha**, stypendjum w ilości rs. 118, dla ubożego i wzorowego ucznia, z potomków zapisodawcy; pierwszeństwo mają siostry.

— **Franciszka Nowodworskiego**, stypendjum w ilości rs. 70, dla niezamożnego, pilnego i moralnego ucznia, jednego z synów z linii zstępnej zapisodawcy, z pierwszego małżeństwa z Brygidą Germain i z drugiego małżeństwa z Marianną Dryjacką pochodzących, następnie dla krewnych brygidy Germain i Marianny Dryjackiej.

— **Imienia Zembruskich**, stypendjów dwa po rs. 150, dla uczniów średnich i wyższych zakładów naukowych, potomków płci męskiej z linii zstępnej: 1) Ludwika, syna Jakóba Zembruskiego, Joanny Chrzanowskiej z domu Zembruskiej i 2) Józefa i Eleonory z domu Wsieklickich, małżonków Sore. Następnie dla synów biednej szlachty, mieszkańców gub. siedleckiej, na przedstawienie opiekuna zapisu, p. Jana Zembruskiego, zamieszkałego w majątku Mordy, pow. siedleckiego (poczt. st. Siedlec).

— Mikołaja Modzelewskiego, stypendjum w ilości rs. 190, dla ucznia gimnazjum w Łomży, pochodzenia polskiego, wyznania rzymsko-katolickiego; pierwszeństwo mają Modzelewscy z gub. łomżyńskiej, w braku zaś tych, z innych gubernij kraju tutejszego. Wybór służy radzie pedagogicznej gimnazjum w Łomży.

— Władysława Gniazdowskiego, stypendjum w ilości rs. 138, dla uczniów, krewnych testatora, przeważnie Gniazdowskich.

— Norberta Orlickiego, stypendjum w ilości rs. 120, dla uczniów gimnazjum i uniwersytetu warszawskiego, przeważnie dla sukcesorów Alberta Orlickiego, następnie dla innych Orlickich.

— Karola Wosze, stypendjum w ilości rs. 99, dla uczniów gimnazjum i studentów uniwersytetu warszawskiego, rodem z miasta Warty, synów ubogich rodziców, wyznania rzymsko-katolickiego, dobrego sprawowania, pierwszeństwo mają synowie Romana Nejmana.

— Celiny Bielinskiej, stypendjów dwa po rs. 235, dla uczniów zakładów naukowych średnich i uniwersytetu warszawskiego, wyznania rzymsko-katolickiego; pierwszeństwo mają krewni testatorki i jej nieboszczyka męża Klemensa Bielinskiego.

— Jana Rozmowskiego, stypendjum w ilości rs. 84, dla uczniów gimnazjów w Warszawie, krewnych i powinowatych zapisodawcy; bliżsi krewni mają pierwszeństwo przed dalszymi.

Uwaga 1. Kandydaci, mający prawo do powyższych stypendjów i pragnący ubiegać się o takowe, oprócz tych którzy już zanieśli podania, winni zgłosić się co do stypendjów z zapisów: 1) Turobojskiego, 2) Wołowicza, 3) Ordegi, 4) Lipińskiego, 5) Zembrzkiego, 6) Modzelewskiego, 7) Zdzienickiego z funduszu, zostającego w zawiadywaniu warszawskiego Towarzystwa dobroczynności, do osób wskazanych w tekście ogłoszenia, przy każdym z rzeczonych stypendjów. Co zaś do pozostałych zapisów, pragnący się ubiegać o stypendja winni przedstawić podanie z dowodami wprost do J.W. kuratora okręgu naukowego warszawskiego, w terminie najpóźniej do d. 1 (13) grudnia 1892 r.

Uwaga 2. Do dowodów przedstawianych przy podaniach do J.W. kuratora okręgu naukowego, pisanych nie w języku rosyjskim, powinno być dołączone tłumaczenie takowych na język ruski, należyte poświadczone, w przeciwnym razie, prośby pozostaną bez skutku.

Dobry a tania herbata poleca skład M. Muszkata, plac Resursy Kup. 36 w nowym domu Seydla. 1683

— „Santal pur” kapsułki z najcieńszego olejku santalowego (Ol. Santal. citr.) w niczem niestępujące zagranicznym — poleca apteka L. Ziemińskiego, magistra farmacji, **Marszałkowska nr 153.** Cena flakonu rs. 1. 1563r

Dopiero co opuścili prasę nakładem księgarń J. K. Zupańskiego w Poznaniu, „Wizerunki przyszłości socjalistycznej”

(podług zasad B'ebła), napisał Eugeniusz Richter, poseł do parlamentu. Cena 40 kop., z przesyłką 55 kop. Komary, obrazki z życia Z. Jasińskiego. — Rs. 1.10, z przesyłką rs. 1.80.

Skład główny w księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie. 2072

RZEMIEŚLNIAK 1711R

zdolny, w sile wieku, przyćmiłszy zbieraniem nieszczęśliwych wypadków, zmuszony był zaciągnąć zobowiązania, procenta, od których dziś mimo wrócenia powołania, pochłaniają cały owos jego pracy. nie pozwalając zmniejszać długu. Gdyby kto z osób możnych (po zbadaniu położenia i moralnej gwarancji), zechciał przyjąć mu z pomocą udzieleniem parutysięcznej pożyczki na uciechy procent i dogodne warunki spłaty, raczy łaskawie zawiadomić go listownie, przez Biuro Ogłoszeń, Senatorska 26, pod adr. „Pomoc.”

Potrzebnym jest LEKARZ

na prowincję, 300 rs. pensji rocznej. — Bliższa wiadomość w kantorze Komisowym, Nowo-Senatorska Nr 6, u W-go Świetlińskiego, od 6-7-jej wieczorem. 1703R

URZĄD Starszych Zgromadzenia Cukierników Warszawskich,

ma zaszczyt podać do wiadomości W.W. PP. właścicieli zakładów cukierniczych, że w dniu 10 Grudnia r. b., t. j. w Sobotę, o godzinie 6-jej wieczorem, w sali Magistratu miasta Warszawy, odbędzie się sesja ogółu Członków Zgromadzenia Cukierników Warszawskich, celem dopełnienia formalności zapisu pryncypałów oraz uchwał dotyczących pierwszych potrzeb Zgromadzenia.

O liczne zebranie się PP. Członków w wyżej oznaczonym czasie i miejscu Urząd Starszych uprzejmie prosi. 1704B

BIURO INFORMACYJNE O NĘDZY WYJĄTKOWEJ

sprawdzonej przez siostry miłosierdzia, poleca miłosierdziu publiczności warszawskiej:

Tamka № 35. — Posiedzenie dnia 1-go grudnia 1892 r.

№ domu	Ulica	Nazwisko lub initiale	U W A G I
26	Towarowa	Szymczak St.	Zona ciężko chora, dz. dr. 5.
91	Żelazna	Miernicka Iz.	Mąż w szpitalu, dz. dr. 6-10.
50	Mokotowska	Zając Balbina	Mąż ciężko chory, dz. dr. 4.
8	Łucka	Geber Sura	Wdowa ciężko ch., dz. dr. 7.
78	Sienna	Korytowska M.	Mąż nieob., dz. dr. 4-ro.
5	Sowia	Ambrozj Julj.	Zona ciężko ch., dz. dr. 6-ro.
6	Konopacka	Narozna Stef.	Mąż chory, dz. dr. 6-ro.
4	Browarna	Matuszewska	Mąż nieob., dz. dr. 5-ro.
19	Górna	Podolska Ant.	Oboje chorzy, dz. dr. 5-ro.
45	Grodzińska	Makarowska	Mąż w szpitalu, dz. dr. 4-ro.
48	Gęsia	Stańczykowski	Wdowa, chora, dz. dr. 3-je, matka stara.
31	Piwna	Wyżykowska	Mąż nieobecny, chora, dz. dr. 4-ro, matka stara.
42	Smocza	Gelertren Szyf	Mąż ciężko chory, dz. dr. 4.
8	Bugaj	Zawiślak Mich	Zona chora, dz. dr. 5-ro.
12	Rybaki	Wielgolaski St.	Zona chora, dz. dr. 5-ro.

W ogrzewanym Cyrku przy ulicy Ordynackiej Cyrk Ernesto Ciniselli

W czwartek, 8 grudnia 1892 r.

Drugie wielkie przedstawienie z udziałem całego towarzystwa.

Szczegóły w programach.

Kasa otwarta od godz. 11—2-jej i od 5-jej do końca przedstawienia. 1725r

4483 Dr J. Halpern, b. lekarz na klinikach zagranicznych, przyjmuje z chorobami **skórnymi i wener.** do 10 r. i od 3—5 pop. Nowy-Swiat 36.

Zakład stolarski i magazyn mebli **MAKSYMILJANA KALMUS** Gazybowska 37, posiada na składzie wielki wybór gustownych mebli. 4353

Doktor medyc. E. Bregman

specjalista do chorób nerwowych

przyjmuje chorych od 8—10 rano i od 4—6 po południu. 1671r

Królewska 39.

— **TRAN BIAŁY** świeży oraz **żółty z Bergen.** Wina lecznicze: **Rabarbarowe, Chinowe, Pepsynowe** itd. przyrządzane na oryginalnych winach Hiszpańskich i Francuzkich, poleca **apteka**

A. ŁOPACIŃSKIEGO

ulica **Nowe-Miasto nr 341.** 1609r

Trany lekarskie, Oliwa nicejska,

świeże nadeszły do składu materiałów aptecznych

Urbanowicz i Różycki

Krak.-Przedm. nr 17. 1549

Polecamy także wszelkie środki **dezynfekcyjne**

— **Dentysta L. Szwarcacher** Marszałkowska nr 120. Leczenie, plombowanie, zęby sztuczne. Przyjmuje od 10—6-jej po poł. 4480

— **Dr Grodzki** leczy **choroby sekretne** oraz **niemoc** wskutek takowych. Śliska nr 7 4443

— **Doktor R. S. Nowak** zamieszkał w Siedlcach przy ulicy Błonie. 4540

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— B. B. B.—Znajomość naszą jedynie od ciebie zależy, oddany ci sercem i duszą gotów jestem na jedno twe skinienie połączyć się z tobą na wieki ukochana moja ptaszyno. 4541

Nadzieja.

— Listy dla Fatimy.—Zielone oczy 20. Zetki wysłane. 1729r

Księgarnia Gebethnera i Wolffa

poleca na **GWIAZDKE**

dla dorosłej młodzieży

DZIELA

Stanisława Bekzy:

1) **Holandja,**

Z ryciną kolorowaną. Cena bez oprawy rs. 1 kop. 80, w ozdobnej oprawie rs. 2.

2) **Odgłosy Szkocji.**

Z 9 drzeworytami. Cena bez oprawy rs. 1 kop. 50, w ozdobnej oprawie rs. 1 kop. 70.

3) **Za Apeninami.**

Wydanie drugie ozdobne na welinie. Cena rs. 1.

Dostać można we wszystkich księgarniach w kraju i za granicą. 2087

Poszukuje używanej, lecz w dobrym stanie

LOKOMOBILI

leżącej lub **MASZYNY PAROWEJ**, o sile od 15—25 koni i maszyny do wyrobiania cegły z walcami.—Oferty nadsyłać do **Warszawskiego Biura Ogłoszeń, Wierzbowa 8,** dla F. K. 2069

LEKTOR

angielskiego języka,

przy Warszawskim Cesarskim Uniwersytecie, daje lekcje w domu i na mieście, Ulica Wiojska Nr 3, mieszkania 11. 2023

MAGAZYN

strojów damskich,

od lat 9-ju, z wyrobioną klientelą, jest do sprzedania.—Leszno Nr 33. 2091

PISARZ

Sądu Arcybiskupiego Warszawskiego.

Na mocy decyzji Sądu tutejszego z dnia 7 (19) Listopada r. b., Nr 1178 wzywam Ludwika Kazimierza Józefa 3-ich imion Lubieńskiego, z pobytu niewiadomego, b. obywatela, aby stawiał się osobiście w dniu 10 (22) Grudnia r. b., o godzinie 11-jej przed południem w Sądzie Arcybiskupim w Warszawie przy ulicy Miodowej pod Nr 13 posiedzenia odbywającym, celem protokularnego wyjaśnienia i dalszego pilnowania sprawy o nieważność małżeństwa wniesionej do Sądu tutejszego przez żonę wzywanego Marię Konstancję Józefę 3-ich imion z Piotrkowskich Lubieńską, pod zagrożeniem kontumacji i zaoczności. 1989

w Warszawie, d. 12 (24) Listopada 1892 r.

(podp.) Ksiądz Jan Jaworski.

L. KOCH,

Miodowa 2,

wna za zczyt donieść Sz. Pabli czności, iż przez miesiąc Grudnia r. b. godziny 10 i pół rano, codziennie, z wyjątkiem świąt i dni galowych, będzie się odbywać za gotówkę, sprzedaż przez publiczną licytację, zagranicznych metalowych emalowanych, niklowanych i glinianych kuchennych, tudzież gospodarskich naczyń, a również i urzążeń sklepowych, w sklepie upadłego, w Warszawie, przy ulicy Przechodniej Nr 6, a następnie mebli i ruchomości, w mieżkaniu przy ulicy Orlej Nr 13. 2092

Syndycy tymczasowi massy upadłości

Jakóba Polaka,

niniejszem ogłaszają, iż z mocy upoważnienia W. Sądziego Komisarza wzmiankowanej upadłości, począwszy od d. 2 (14) Grudnia r. b. godziny 10 i pół rano, codziennie, z wyjątkiem świąt i dni galowych, będzie się odbywać za gotówkę, sprzedaż przez publiczną licytację, zagranicznych metalowych emalowanych, niklowanych i glinianych kuchennych, tudzież gospodarskich naczyń, a również i urzążeń sklepowych, w sklepie upadłego, w Warszawie, przy ulicy Przechodniej Nr 6, a następnie mebli i ruchomości, w mieżkaniu przy ulicy Orlej Nr 13. 2092

Stanisław Próchnik, Adw. Przys. Max Strumpfman.

KEFIR

z mleka świeżego i przegotowanego, wyrabia stale Apteka

E. GESSNERA,

Aleja Jerozolimska 27, róg Krucezej w Warszawie. Dostać można w b. wielu Aptekach warszawskich. 2065

COGNACI

firmy **J. F. Martell & Comp..**

importowany w butelkach

sprzedają po cenie:

cała butelka,	pół butelki.
Rs. 4 k. —	Rs. 2 k. 20.
Rs. 4 k. 20	Rs. 2 k. 30.
Rs. 4 k. 40	Rs. 2 k. 50.
Rs. 4 k. 75	Rs. 2 k. 70.
Rs. 4 k. 95	Rs. 2 k. 95.
Rs. 5 k. 50	Rs. 3 k. —.
Rs. 8 k. 50	Rs. 4 k. 75.

białe etykiety. Handel Win i Spirytualij L. Engelberga, Aleja Jerozolimska 47, róg Marszałkowskiej, wprost Dworca D. Z. W.-W. 2062

Zawsze gotowych 1896R

80 Pomników

z granitu, w rozm. kolorach, posiada **ZAKŁAD ARTYSTYCZNO - RZEZBIARSKI I KAMIENIARSKI**

Andrzeja Pruszyńskiego,

Art. Rzeźbiarza, Wolska 14.

SEROWNIA w Kruszyńce,

przez Kłomnice, stacja Drogi Żel. Warsz.-Wied., poleca na bieżący sezon różne gatunki serów miękkich i deserowych:

- 1) **Ser do piwa (Harzer Bierkäse).**
- 2) **LIMBURSKI.**
- 3) **ROMADOUR.**
- 4) **HAGENBERGER.**
- 5) **BRIE COULOMIER.**
- 6) **NEUVCHATES.**
- 7) **CAMEMBERT.**
- 8) **ROQUEFORT BEUK** w słojach.
- 9) **EMENTALSKI.**

Opakowanie zabezpiecza od mrozu. 1641r

TOWARZYSTWO
Rygskiej Odlewni Żelaza i Fabryki Machin
 dawniej
Felsler & Co., w Rydze,
 dostarcza jako specjalność od wielu lat
MASZYNY parowe nowych konstrukcyj
 do 1000 H. k. s.
Kotły parowe do 2000 stóp kwadratowych powierzchni ogrzewalnej i 12 atmosfer ciśnienia.
Gorzelnie na kartofle, zboże i kukurydzę, jako specjalność w tym kierunku:
„Ilge'go Automat oczyszczający,”
 do otrzymywania najsilniejszego, wolnego od fuzlu spirytusu wprost z zacieru.
Browary i Słodownie.
Olejarnie według najnowszych systemów.
 Oprócz tego dostarcza:
Turbiny odpowiadające różnym zastosowaniom, przy wielkiem wyzyskaniu naturalnej siły.
Pompy, Części do młynów, Tartaki, Maszyny rolnicze własnych najlepszych konstrukcyj i wykonania. **Walce hartusowe, surowe i obrobione, Rzerwoary, Transmisje** itd. itd. 1414r
Reprezentacja na Królestwo Polskie
H. Häbler i S-ka w Łodzi.

Magistrat miasta Warszawy.

Dla służby cyrkulu policyjnego Jerozolimskiego potrzebny jest od dnia 1-ym Lipca 1893 roku, lokal z terminem najmu od lat 3-eh do 6-ciu.

Deklaracje z oznaczeniem warunków najmu, interesowani właściciele domów składać winni w zapieczętowanych kopertach na imię Prezesa Delegacji kwaterekowej do Wydziału Administracyjnego Magistratu m. Warszawy. 1676r

Album odpowiednie na podarek gwiazdkowy.

W SYRENIM GRODZIE.

Album karnawałowe na rok 1893.

1. Konczak K. Uroczy Wiedeń. Walce	7. Ziehrer C. M. Śpiewacy gajów.
2. Moniuszko St. Weselny Mazur.	8. Ziehrer C. M. Marsz hiszpański.
3. Krause K. Polka komiczna.	9. Lochman Wł. Gardenia. Polka.
4. Strauss J. Bratki. Polka-Mazurka.	10. — Kasztelanka. Polka-Mazurka.
5. Moniuszko St. Kadryl z op. „Straszny Dwór.”	11. Ziehrer C. M. Sprytna. Galopka.
6. Lochman Wł. Karmazyn. Mazur.	12. Waldteufel. Najpiękniejszy Walc.

Cena rs. 2.

Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa w Warszawie.

Filja w Łodzi, ulica Piotrkowska Nr 46-ty.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

1793r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 18 (30) Grudnia r. b., o godz. 11-iej przed południem, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja in plus przez opieczetowane deklaracje

na dostawę w r. 1893 dla osób znajdujących się w aresztach przy ulicach: Chłodnej i Dzielnej, artykułów żywności, w warunkach licytacyjnych wyszczególnionych, od cen zamieszczonych w wykazie do warunków załączonym.

Ogólna summa dostawy wynosi rs. 8,365 kop. 50.

Warunki licytacyjne i wykaz cen, mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 1734r

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe.

Kantor Główny, plac Warecki № 2.

Filja I-sza, Leszno № 2, róg Przejazd.

Filja II-ga, Krakowskie-Przedmieście № 70.

zawiadamia, że w d. 28 Grudnia 1892 r. (9 Stycznia 1893 r.) i dni następnych, codziennie z wyjątkiem świąt, od godziny 9-iej zrana, w miejscowej sali licytacyjnej przy placu Wareckim Nr 2, odbywać się będzie

LICYTACJA

na sprzedaż zastawów we właściwym czasie nie prolongowanych, a zastawionych tak w Kantorze Głównym przy placu Wareckim Nr 2, jak i w Filji I-iej Leszno Nr 2 oraz w Filji II-iej Krakowskie-Przedmieście Nr 70.

Podczas licytacji prolongaty zastawów na sprzedaż wystawionych bezwarunkowo przyjmowane nie będą. — Wykaz numerów podlegających sprzedaży w Gazecie Policyjnej. 2074

KSIEGARNIA TEODORA PAPROCKIEGO i S-ki

w Warszawie, Nowy-Swiat № 41,

poleca następujące nowe dzieła, własnym nakładem wydane:

- Amicis Edmund de.** Ze szkoły i z domu. Przełożyła z włos. Marja z Siemiradzkiej Obrabalska, rs. 1 kop. 50.
Beecher-Stowe. Poljaski szczęścia rodzinnego. Opowiadanie. Z przedmową Estei, k. 75.
Bełcikowski Adam. Ks. Stanisława Grochowskiego żywot i pisma. Studium literackie, rs. 1 kop. 80.
Bert Paweł. Początkowa nauka przyrody dla młodzieży. Przełożyli J. J. Boguski i Adolf Dygasinski Z 520 drzeworytami w tekście, rs. 1 kop. 80.
Bleibtreu Karol. Napoleon. Studium historyczne. Spolszczył Adam Nowicki, rs. 1 k. 50.
Buchanan Robert. W chwilę po śmierci. Wędrowka w kraje nieznane. Przełożył z ang. Anatol Krzyżanowski, kop. 50.
Choński-Jeske T. W pętach. Powieść, rs. 1 kop. 50.
Dąbrowski Ignacy. Śmierć. Studium, rs. 1 kop. 20.
Dygasinski Adolf. Garstka. Zbiór nowel, obrazków i studjów, rs. 1 kop. 50.
Gliniński Kazimierz. Spłątane nici. Szkice i obrazki, rs. 1 kop. 50.
Haasson Ola. Szkice literackie. Młoda Skandynawia, kop. 75.
Haufe E. d-r. Dziecko i rodzina. Wskazówki kształcenia domowego dla matek, rs. 1.
Heilpern M. Tajemnice przyrody. Cz. II. Jak żyją rośliny, jak się odżywiają, rosną, rozmnażają i poruszają, rs. 2.
Historia naturalna w obrazach. Cz. II. Botanika i mineralogia w 269 kolorowych obrazkach, z tekstem Feliksa Wermińskiego. Wydanie wspaniałe, złożone z 25 chromolitografowanych tablic. W oprawie rs. 4.
Kornig Th. d-r. Jak się obchodzić z nerwowymi? kop. 60.
Krzemiński Stanisław. Krzysztof Kolumb. Przypomnienie życia i zasług, kop. 50.
Rzętkowski St. M. Z pomiędzy ludzi. Szkice z natury, rs. 1 kop. 20.
Schopenhauer A. Sztuka prowadzenia sporów, kop. 40.
Sewer. W cieniu i w słońcu. Obrazki, rs. 1 kop. 60.
Stur: Phelps Elżbieta i Ward Herbert D. Powstań. Powieść hist. z czasów Jezusa Chrystusa, rs. 1 kop. 35.
Szebekówna Józefa. Życie syzyfowe. Powieść rs. 1.
Tajemnice magji i spirytyzmu w świetle nauki. Opracował F. J., rs. 1 kop. 20.
Treadwell F. P. i d-r V. Meyer. Tablice do analizy jakościowej, rs. 2.
Verne J. Bez powrotu. Przeł. z fran. Julja Zaleska, kop. 80.
Veron Eugeniusz. Estetyka. Przełożył z francuskiego A. Lange, rs. 3.
Zaleska Anna. Dobrze dzieci. Zbiór powiastek, z licznymi oryg. rysunkami J. Pankiewicz, rs. 2.
Zeisel S. d-r. Chemja (nieorganiczna i organiczna). Ogólny wykład zjawisk chemicznych oraz ich zastosowania w życiu praktycznym. Z 261 drzeworytami w tekście. Z niemieckiego przełożył M. Flaum. 1724r

Wydawnictwa Maurycego Orgelbranda w Warszawie.

Na Gwiazdkę dla dzieci i młodzieży.

Rzeczywistych zalet Książki.

Branka Litewska. Powieść na tle historycznem (z czasów napadu Tatarów) dla młodzieży, przez **M. Zielińską.** Z 4-ma rycinami ryconiami rs. 1 kop. 80.

Druga Matka. Powieść dla dorastającej młodzieży przez **Bronisławę Porawską** (Autorkę Reginki). Kartonowane 80 kop. Oprawne w płótno angielskie z ozdobnymi wyciskami rs. 1 kop. 30.

Skarbeczyk obrazkowy. Książka do zabawy i rozrywki dla małych dzieci, z pięknymi kolorowanymi obrazkami (około 150) i udatnemi wierszami. Okładka ozdobnie kolorowana. Cena 80 kop.

Szesnastoletni Wojewoda. Powieść dla młodzieży, przez **M. Zielińską.** Kartonowane rs. 1 kop. 20, oprawne w płótno angielskie rs. 1 kop. 80.

Goście Ciotki Klotyldy, przez **Mistress Molesworth.** Tłómaczenie z angielskiego T. P. (Książka wielce zajmująca, należy do najlepszych prac lat ostatnich.) 60 kop.

Dzieci Klanu. Powieść przez **Joannę Hering.** Tłómaczenie z angielsk. T. P. (Jest to jedna z prawdziwych rzadkości na polu pracy dla młodzieży, czyta się z nieopisaną przyjemnością, jednym tchem.) 40 kop.

W imię koleżeństwa. Powieść dla młodego wieku, przez **Br. Porawską.** Tom obszerny, kartonowany rs. 1 kop. 50. W oprawie ozdobnej rs. 2.

Garbusek. Powieść dla dorastających panienek, przez **Marję Świdorską.** Z 4-ma rycinami, kartonowane rs. 1, oprawne w płótno angielskie ze złoceniami rs. 1 kop. 50.

Przygody młodego chłopca w szkołach, przez **J. Laurie.** Z 4-ma rycinami, kartonowane rs. 1, w płótno angielskie ze złoceniami rs. 1 kop. 50.

Osadnicy Kanadyjscy. Powieść dla młodzieży, przez **Kapitana Maryata** przekład **Zofji Bukowieckiej.** Ozdobione 4-ma rycinami, kartonowane rs. 1, oprawne w płótno angielskie rs. 1 kop. 50.

Pamiętki starego szlachcica, dzieło przez **Jerzego Laskarysa.** Ozdobione 8-ma chromolitografiami i 15-tu drzeworytami rysunku **Ant. Zaleskiego.** Kartonowane rs. 2 kop. 25, w oprawie z płótna angielsk. bogato złoczone rs. 3.

Iczebnik w obrazkach do nauki i zabawy. Książka wielce ułatwiająca początki rachunków w pięknych obrazkach i przykładach objaśniających. 50 kop. —1706r

Wszystkie inne Książki przez kogobądź wydane i ogłaszane, Księgarnia M. Orgelbranda dostarcza.

MASZYNY DO SZYCIA „SINGERA”
 z fabryki Towarzystwa Akcyj. daw. Seidel et Neuman z czółtenkiem bez nawlekania, z czółtenkiem bujającym lub pierścieniowem.
 Słata tygodniowa
po rs. 1.
 Dwuletnia gwarancja.
 Do nabycia tylko w moim sklepie przy ulicy Senatorskiej № 22, róg Bielańskiej.
K. Koperski.
 1534r

Zwraca się uwagę

Fabrykantów i Kupców wyrobów garbarskich (skórzanych).

W ostatnich czasach ukazał się w Odessie w handlu, fałszowany tłuszcz rybi z domieszką różnych olejów mineralnych, a ofiarowany po 2 ruble za pud. Jeżeli ktokolwiek dostarczy mi do 1-go Stycznia 1893 roku

CZYSTY TŁUSZCZ RYBI

o cenie pomniejszonej, to gotów jestem nabyć 1.000 pudów i więcej, dam pośrednikowi lub kupcowi

wynagrodzenia 1.000 rubli.

Cennik naturalnego prawdziwego tłuszczu rybiego wszelkich gatunków z własnej mojej fabryki kaukaskiej wysyłam na każde zażądanie. W Odessie cennik otrzymać można w kantorze moim: ulica Pocztowa, dom Bodarewskiego, № 27. 1643R

KONSTANTY GIEORG. PERSOPULO.

Fabryka Maszyn i Pomp

Zakład ostrzenia wałców młynarskich

K. Świetlicki i S-ka, dawniej J. DUSCHIK

w Warszawie, ulica Żelazna 63.

Pompy wszelkiego rodzaju do kotłów parowych, browarów, gorzelni i t. p. Pompy i Rury do studzien artezyjskich, Pompy podwórzowe, do polewania ulic, kanalizacji, (Letestu), assenizacyjne (do aparatów Bergera) i t. d. Części maszyn, transmissje maszynowe.

Szlifowanie i ostrzenie, (ryflowanie) wszelkich wałców młynarskich. Części do młynów.

Prasy i Sztance mechaniczne.

Piece specjalne do warsztatów i remiz parowozowych D. Ż.

Reparacje maszyn wszelkiego rodzaju. 1463R

Ample i Latarnie stylowe, Żardinierki i Wazony,

poleca

1988

S. CAŚSIOROWSKI, Nowy-Swiat 49.

DO SKŁADU 3r

Stanisława Baumann

przy ulicy Elektoralnej № 7,

naprzeciw Banku,

nadchodzą ciągle wielkie transporty

Cementu Portland

z fabryk niemieckich i krajowych

Cegły i Gliny ogniotrwałej,

Węgla kowalskich angielskich,

Tektury smołowej,

Stali Resorowej Angielskiej.

Puder tłusty,

Puder Ryżowy,

Puder Veloutine

dla zachowania świeżości skóry na twarzy i na rękach.—Do sprzedania we wszystkich prawie perfumeriach i składach Materiałów Aptecznych w Rosji.

Strzedz się należy podrabiania.

MME WANDA.

NA KOLENDE

W Y P R Z E D A Ż

resztek na SUKNIE

welnianych i bawełnianych oraz haftów zagranicznych i krajowych.

Erywańska № 16.

1673r

Ostatni dzień w Sobotę.

SKŁAD TOWARÓW GALANTERYJNYCH

E. ZALEWSKI i S-KA,

Krakowskie-Przedmieście, róg Nowo-Miodowej,

poleca w wielkim wyborze: Albumy i Ranki do fotografii, Rivoiry, Teczki do papierów, Nesesserki, Pudełka do rękawiczek, Torebki ręczne i podróżne, Woreczki do pieniędzy, Portmonetki, Pugilaresy, Portpapierosnice i Portcygarnice, Manierki do wódki, Szachy, Domina do gry, Wyroby z aluminium, Wachlarze gazowe, ze strusich piór i t. p. oraz wiele innych artykułów wchodzących w zakres galanterji.

Krawaty, Chustki jedwabne i półjedwabne, Pantofle filcowe i skórzane, Koszulki i Kamizelki wełniane, Rękawiczki ciepłe.

(Kalosze gumowe damskie, męskie i dziecięce w najlepszym gatunku, z ustępstwem 15% od ceny fabrycznej. 2025)

Ważne!!!

Cennik gwiazdkowy

SKŁADU TOWARÓW ŻELAZNYCH

G. Wisnowskiego

Marszałkowska 108, poleca:

Noże stołowe od 2,50 za tuzin.
Nożyczki, szycizyki od 25 kop.
Łyżki stołowe dobre 1,50 tuzin. —2040—
Dziadki do orzechów od 15 kop.
Maszynki do siekania mięsa.
Naczynia kuchenne w wielkim wyborze.

ŁYŻWY

MĘZKIE i DAMSKIE

Łyżwy „Angielski” od 75 kop.

„Halifax” od 1,35.

niklowane od 2,25.

„Austrija”, „Merkur” i inne systemy.

W niedzielę od 1 do 6 sklep otwarty.

najnowszych systemów polecają

KRZYSZTOF BRUN i SYN

w WARSZAWIE. PLAC TEATRALNY.

Cenniki illustrowane na żądanie.

2034

Ł Y Ż W Y

Nauka i wychowanie.

Buchalterji wyucza upoważniony przez Rząd Rogulski, autor metody listownej. Erywańska 8. 39341

Biuro pedagogiczne rekomenduje nauczycieli, metrow, guwernantki, bony. Świętokrzyska 27. Dąbrowska. 40181

Jest do odstąpienia na dogodnych warunkach 4-klasowa pensja żeńska na prowincji. Oferty w Kurjerze pod „Pensja F. P.” 19265

Student uniwersytetu, udziela lekcji nauk przyrodzonych, matematyki, przygotowuje do egzaminów. Adres: Szkolna № 2, skład węgla. 3973r

Student 3-go kursu, matematyki, z dobrym niemieckim, poszukuje lekcji lub korepetycji, przygotowuje do egzaminów na świadectwa nauczycielskie i wojskowe. Wspólna 32—1. 3974r

Doniesienia osobiste.

Dla „Anieli” list na pocztę.

40264

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

Angielka z Londynu (gruntownie francuski, Awloński). 3 Miodowa, ofcyna 25. 39729

Miejscu kasjerki, zarządzającej sklepem, w kantorem i t. p. w zakładach przemysłowych, handlowych, finansowych potrzebuje młoda kobieta, posiadająca jaknajlepsze rekomendacje. Oferty w kantorze Kurjera pod lit. W. 3944r

Młody człowiek, z pierwszorzędnymi referencjami i świadectwami, ostatnio pracujący w jednym z większych zakładów przemysłowych w Królestwie, obeznany z interesami bankierskimi oraz buchalterją i korespondencją, poszukuje posady. Oferty uprasza się składać w kantorze Kurjera Warsz. dla H. X. 40254

Pomocnik aptekarski, katolik, z dobrymi świadectwami, poszukuje miejsca. Nowy-Swiat № 21, mieszk. 31. 40243

Zdolna krawcowa poszukuje roboty w domach prywatnych. Nowogrodzka № 18, mieszkania 20. 40256

b) Zaofiarowane.

Agentów zdolnych w Królestwie, Cesarstwie, poszukują przedsiębiorstwa kopalni marmurów i piaskowca. Oferty: Warszawa, Wronia 10. 3957r

Apreter, pomocnik apretera i subjekt, szczególnie obznajmieni z fabrykacją kapeluszy słomkowych, potrzebni za dobrem wynagrodzeniem. Wiadomość: Nowolipie 15, m. 7, od 9 do 10-ej i od 3 do 5-ej. 40089

Dom ekspedycyjno - agenturowy Maksa Strumpfmana poszukuje praktykanta. Nowolipie 14, od 4—6-ej. 40261

Kasjerka z kaucją 200 rs. dostanie mieszkanie, światło, opał i dziesięć rubli miesięcznie. Wiadomość: Nowy-Swiat 12, mieszkania 31, od 12 do 1-ej. 40260

Potrzebne zdolne staniczarki, do nauki. — Tamże jest mieszkanie dla osoby pojedynczej. Aleksandra № 11, mieszk. 1. 39179

Potrzebna młoda, prosta osoba do pakowania towarów, jako przychodnia do fabryki. Fischer, rogatka Jerozolimska. 40244

Młody człowiek, odpowiednio uzdolniony, potrzebny jako praktykant w interesie towarowym do zajęć ekspedycyjnych i buchalteryjnych. Oferty z opisem zajęcia i rekomendacją przyjmuje Kurjer pod S. W. R. 40057

Potrzebne są panny zdadne do maszyn. — Leszno 18, m. 61. 40267

Potrzebne maszynistki do bieleziny. Leszno 47, m. 5. 40258

Potrzebna maszynistka i do nauki do bieleziny. Ulica Wolska № 10, m. 11. 40249

Panny podręczne potrzebne. Złota 8, mieszkania 18. 40219

Potrzebna dziewczyna do dzieci. Wspólna № 19, m. 3. 40210

Potrzebna dobra kucharka od 1-go stycznia 1893 r. na wieś. Wymagana znajomość pieczenia chleba i ciast oraz umiejętność prania. Bliższa wiadomość: Sosnowa № 1, mieszkania 21. 40151

Zaraz potrzebna niemka z szyciem do dzieci. Wspólna 50, m. 1, od 10 do 1-ej. 40175

Ucznia ktoby z pp. zegarmistrzów życzył przyjąć na naukę z dopłatą według umowy, raczy porozumieć się listownie, Chorzelska Emilia, Będzin. 39648

25 Potrzeba 25 maszynistek i dziurkarek do bielizny. Pańska 36, m. 29. 40251

Kupno i sprzedaż.

Adres: Chmielna 15. Masło śmietankowe 50—60 kop. Masło litewskie. 40282

Adres: Meble z czterech pokojów rozmaite Apozostawiono tanio do sprzedania. Krucza 10, rzadca domu. 40073

Adres: Meble tanio, garnitury, szafy, komody, łóżka, kredensy, stoły, krzesła. Mokotowska 59, przy Placu św. Aleksandra. Koperski. 40074

Adam Eierweis, Graniczna 14. Sprzedaje tanio kory, sukna, kamgarny, szewioty i t. p. od rs. 1 łokieć na garnitury. 3984r

A Otomana dobra, mocna, za bezcen. Leszno 31, m. 7. 40112

Damskie żakiety kortowe, aksamitne, pluszowe, rotundy, ogólne okrycia, kostiumy, suknie, elegancko robi krawiec męski, krój europejsko-amerykański. Marszałkowska 104, m. 19. 30047

Do sprzedania dwoje sani obywatelskich, jedno na wieś, drugie do miasta. Leszno 64. 40080

Do sprzedania bilard, bile kościane, urządzenie gazowe, lampa Siemens, szafy po składzie wódek, znaki, beczki, bufety. Wiadomość: ulica Marszałkowska 116, u malarza. 40208

Do sprzedania maszynka parowa o sile mechanicznej wyrównującej 1/4 siły konia. Wiadomość: Wronia 73, mieszkanina 3. 39074

Do sprzedania garnitur mebli. Aleja Szucho, koszar Litewskie, u nadzorca. 40026

Do sprzedania faeton i karetka używana. — Ulica Sienna 28 nowy. 40011

Dwany perskie, makaty, poortjery oryginalne, meble wschodnie, antyki, najlepiej kupować u Kiltynowicza, ulica Mazowiecka 16. 3381r

Do sprzedania szafa duża rozbita, stół, 4 krzesła jesienione, kanapa machoniowa. Nowy-Swiat 47, stróż wskaże. 40271

Faeton nowe i używane, koczki z fordelem, wolanki, bryczki, sanki sprzedają tanio. Leszno 52. 39802

Fortepian A. Hofera do sprzedania, b. dobry. Ulica Długa 32, drugie piętro, mieszkania 15. 39849

Fortepian Hofera zupełnie świeży do sprzedania. Krakowskie-Przedmieście 64, mieszkania 2. 40242

Fortepian Gerhartha paryski sprzedaje za 110 rubli. Chłodna 39, m. 7. 39679

Futro skunksy męskie, prawie nowe i burka do sprzedania. Nowogrodzka 23, mieszkania 8. 39900

Garnitur mebli cały kryty, brzozyowy, sprzedam. Bracka 4, szwajcar wskaże. 39810

Gimnastyczne gry, rozwijające siły fizyczne, zręczność dzieci, gry salonowe francuskie, angielskie najnowsze, zabawki zagraniczne, krajowe wszelkiego rodzaju. Wybór wielki. Ceny niczem nie ustępujące cenom tak zwanych wyprzedaży. Magazyn Francuski, ulica Berka 8. 40239

Garnitur łóżka, szafy, otomana, stół, krzesła, kredens, toaleta. Chmielna 62. 40238

Kasę ogniotrwałą sprzedam tanio. Chmielna 6, m. 37. 40101

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najtrwalsze w Kaspelnej fabryce egzystującej od 1863 r., Stanisława Baumgart, Chłodna 40. 38676

Kuna tresowana i zastępująca kota jest do sprzedania w bufecie st. Pniowo. 40265

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat 34. 3940r

Kasy ogniotrwałe alarmujące z zegarowym przyrządem, jedynie wyrabia Sikorski. Ceny niskie. Marszałkowska 125. 34412

Karetka dwuosobowa używana, zdalna do Kwi, pozostawiona do sprzedania w fabryce powozów Józefa Rentel, Leszno 25. 40138

Kanarki amatorskie piękne do sprzedania razem lub częściowo. Jerozolimska 78, m. 12. 3917r

Lando prawie nowe do sprzedania. Erywańska 9, róg Zielonego Placu, stróż wskaże. 39532

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biurko, szeslongi, firanki. — Marszałkowska 108, od ulicy Chmielnej 37, m. 30. 40221

Meble, garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy, biurka, komody, łóżka, lustra i inne, niepraktykowanie niskie ceny. Krakow.-Przedmieście 10, m. 6. 39772

Meble po zwinieciu magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, kredensy, szafy i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, m. 13, w bramie na lewo. 39981

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biurko, szeslongi, firanki. Nowogrodzka 28, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela domu. 40153

Maszyna pończosnicza № 13 do sprzedania. Włodzimierska 3, m. 11. 39943

Meble. Makow, Solna 9. Duży wybór mebli rozmaitych nowych i używanych. Kompletnie urządzenia lub pojedyncze sztuki. Robota trwała. Ceny tanie. 40092

Nowa rotunda czarna wełna kryta, na opasach. Świętokrzyska 10, fabryka gorsetów. 40297

Otomany po rs. 18—24 do sprzedania. Marszałkowska 91—24. 39812

Gier (rysak) kary, pięknie zbudowany, zdalny do rozplodu, do sprzedania. Dzika 27, m. 7, codziennie od g. 12—3-ej. 39801

Otomana, dwa krzesła poduszkowe do sprzedania. Nowy-Swiat 43, m. 18. 40266

poszukuje się motoru gazowego o sile około 12 koni. Wiadomość: Gęsia 20, właściciel domu. 3960r

Pałto męskie na szopach, prawie nowe, na dobry wzrost, do sprzedania. Hoża 12, mieszkania 1. 40139

Pianino prawie nowe do sprzedania. Długa 25, lombard. 39985

Sanie mało używane petersburskie na jedźnego lub parę koni i nowe drogie do sprzedania. Wronia 54, Michajłow. 39882

Sanki parokonne używane, mocne, tanio do sprzedania. Leszno 87. 39924

Sanki familijne z fartuchem, w dobrym stanie, do sprzedania pod № 58/1540 Chmielna. 39942

Sanki z fartuchem nowe do sprzedania. — Krochmalna 55. 40061

Sanki 2-osobowe familijne do sprzedania w Shotelu Polskim. 40078

Sanki do sprzedania oryginalne petersburskie, jedno i parokonne, w fabryce powozów Loretz, Leszno 23. 3962r

Sanki familijne wygodne, w dobrym stanie, do sprzedania za cenę umiarkowaną. Wiadomość: Leszno 70. 40031

Sanki poczwórne powozowego fasonu, z wysokim kołem, do sprzedania. Wiadomość: Leszno 70. 40030

Szafy orzechowe i łóżka na mat do sprzedania tanio oraz stół dębowy, u stolarza Drzymalskiego, Żelazna 30. Tamże przyjmują obstalunki na meble. 40111

Sanki czteroosobowe, drugie petersburskie, Schomonta angielskie parokonne i jednokonne oraz liberja dla stangreta na dublonach, używana, do sprzedania. Plac Witkowskiego 3. 40237

Sanki, faeton do sprzedania. Świętokrzyska 35. Wiadomość u stróża. 40212

Sanki petersburskie oryginalne, używane, do sprzedania. Grzybowska 51. 40257

Stół machoniowy simlerowski garniturowy za rs. 10. Żółwia 15, m. 13. 3985r

Wyprzedaż obuwia damskiego i męskiego. Nowy-Swiat 62, m. 14. 40259

Z powodu żaloby sprzedaje się garderoba męska mało używana, pałoty oraz damska i dziecienna. Od 2 do 4-ej, Marszałkowska 107, mieszcz. 12. 40062

2 futra męskie na wzrost średni, w bardzo dobrym stanie, algierka z bobrowym, a podróżne barany z niedźwiedzim kołnierzem oraz mundur galowy ministerjum finansów klasy VII-ej, elegancki, kompletny. Wiadomość w magazynie ubrań męskich W-go Wietrzykowskiego, ulica Senatorska. 40234

4 ćwiartki losu do odstąpienia. Królewska 1, u stróża. 40268

300 sztuk porcelany starej, saskiej, do sprzedania. Nowogrodzka 3, mieszcz. 1, od 12 do 2-ej. 40274

Interesa handl. i majątk.

Apteki z obrotem 3 do 4,000 rs., lub dzierżawy większej poszukuje. Łaskawe oferty proszę adresować: Marszałkowska 144, sklep W. Nowakowskiego. 40235

Eufet przy kolei do wydzierżawienia. Krakowskie-Przedmieście 53, m. 4. 40263

Cukiernia do sprzedania po Korayn z całym urządzeniem i piekarnią za 450 rubli z powodu nagłego wyjazdu. Ul. Nowy-Swiat 46. 40114

interes korzystny, zapewniający utrzymanie, sprzedam za 70 rubli. Chłodna 64, Spalińska. 39592

Kawiarnia do odstąpienia za 100 rs. Wiadomość Bednarska 9, skład węgla, 39469

Jest do sprzedania restauracja lub wydzierżawienia od Nowego Roku. Ulica Ogrodowa 45. 38327

Korzystne kupno summy hipotecznej. — Wiadomość Wspólna 54, mieszkanina 2, od 5—7 wieczorem. 39450

Kamienica z ogródkiem, placem 3,000 łokci kwadratowych, dzielnica między ulicami pryncypalnemi. Szacunek 50,000, spłata dogodna. Sprzedaż bez pośredników. Adwokat przysięgły Horodyński, Wspólna 40. 39566

Krowiarnia do sprzedania w centrum miasta, urządzona według nowoczesnych wymagań, z wyrobionemi gospodami. Wiadomość: Królewska 5, m. 7. 40252

Kawiarnię sprzedam z powodu wyjazdu za Krs. 100 lub wydzierżawię. Kiosk, róg Chmielnej i Brackiej. 39482

Korzystny interes do odstąpienia. Wiadomość Długa 5, Stanisław. 39371

Magle do sprzedania, za 350 rs. Ul. Żółwia 6. 40197

Potrzebny wspólnik z kapitałem 2,000 rubli do interesu młynarskiego. Bednarska 23, m. 6. 40147

Potrzeba 10,000 rs. na dom w Warszawie, na 1-szy numer po Towarzystwie, na 6 1/2%. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera pod lit. F. C. 40189

Sklep spożywczy do sprzedania. Wolska 53. 39542

Sklep spożywczo-dystrybucyjny w dobrym punkcie z powodu słabości właścicieli do sprzedania zaraz. Przejazd 11. 39768

Sklep do sprzedania dystrybucyjno-spożywczy z dobrym lokalem, z powodu zmiany interesów. Wiadomość: Marszałkowska 91, w sklepie materiałów piśmiennych. 39138

Skład węgla z powodu wyjazdu jest do odstąpienia. Krzywe Koło 1. 40052

Szynk narożny do odstąpienia za cenę bardzo przystępną. Wiadomość: Cieplna 8, mieszcz. 12, do godz. 10-ej zrana. 38811

Sklep spożywczo-dystrybucyjny sprzedam. Piękna 23. 39785

Sklep spożywczo-mączny do sprzedania. — Sienna 4, róg Zielnej. 40118

Sklep dystrybucyjno-norymberski sprzedam niedrogo, utrzymanie pewne, komorne 8 ra. miesięcznie. Chłodna 60, m. 8. 40270

Sklep kolonialno-dystrybucyjny z piwem różnych browarów, kantorem piśm. Lokal elegancki, sprzedam zaraz, z powodu dwóch interesów. Wiadomość: Bracka 16, sklep pieczywa. 40272

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Senatorska 3. 39635

Skład węgla i drzewa od 8 lat egzystujący, z koniami i wozami do sprzedania. Wiadomość: Marszałkowska 99, dystrybucja. 39221

Sklep spożywczo dystrybucyjny do sprzedania, na dogodnych warunkach. Chmielna 46. 3986r

Skład węgla dobrze procentujący, z przyczyn niemożności prowadzenia 2-ech interesów niedrogo sprzedam. Wiadomość tamże, Nowa-Praga, uleja Strzelecka 10. 40142

Sklepek wiktualii do sprzedania. Ulica Wronia 35. 40240

Sklep spożywczy do sprzedania, zaraz, tanio. Solec 54. 40253

Tanio sprzedam sklep kolonialny z wyrobną klientelą, z powodu otrzymania posady. Wiadomość: Marszałkowska 130, skład herbaty. 40236

Z powodu wyjazdu do sprzedania sklep mydlarsko-dystrybucyjny za rs. 140. Ul. Ślińska 16. 40129

Zaraz sprzedam sklep kolonialny, tanio. Plac św. Aleksandra 12. 3983r

3,000 potrzeba na hypotekę. Wiadomość: adwokat Kronenblech, Świętojerska 18; tamże dom i willa do sprzedania. 40262

10,000 potrzeba na pierwszy numer hypoteki. Oferty przyjmuje Kurjer pod „10,000”. 39790

Lokale.

A. Wróblewski i S-ka, zakład przewoźowy, Nowo-Senatorska 6, Filja Nowy-Swiat 12. Załatwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 3898r

Dwa pokoje i kuchnia, drugie piętro, oraz lokal na szynk, do wynajęcia od stycznia. Tamka 16. 39887

Do wynajęcia elegancko umeblowane, trzy pokoje, przedpokój, kuchnia. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod G. F. 40071

Do wynajęcia zaraz, tanio, elegancki lokal, 6 pokoi, wygody, 1-e piętro, front. Widok 23. 39545

Do wynajęcia zaraz 6 pokoi, dom za Nowo-Zielną, Zielna 41. 39818

Dwa pokoje, salonik i sypialnia, umeblowane, z ładnym wejściem, może być z życiem Włodzimierska 6, m. 10. 34273

Potrzebny jest lokal fabryczny z parą. Oferty przyjmuje Kurjer warszawski pod „Fabryka”. 40187

Potrzebny pokój zaraz lub od 1 stycznia, w okolicy placu Teatr., z samowarem i usługą, z meblami lub bez. Oferty pod J. W. T. 16 Senatorska 26, biuro ogłoszeń. 3967r

Pokój mały, z meblami i całodziennym utrzymaniem. Warecka 10, m. 19. 40014

Pokoje pojedyncze, na 1-m piętrze, od frontu, do wynajęcia. Usługa na miejscu. Marszałkowska 114, róg Złotej. 755r

Sklep obszerny, z wystawą, w punkcie roślnym, blisko bazaru, z mieszkaniem lub bez, do wynajęcia zaraz. Wiadomość: Nowolipie 45, u rzadcy. 40029

Doniesienia rozmaite.

Aleksy Baytel, Podwale 7. Skład szkła, porcelany i fajansu. Klosze paryskie do zegarów. 3836r

Aleksy Baytel, Podwale 7. Skład szkła, porcelany i fajansu. Szkło stołowe, gładkie i szlifowane, po cenach zniżonych. 3846r

A. Szklanki tuzin od 55 kop. poleca najtańszy skład porcelany Wł. Koralewski, go, Krakowskie-Przedmieście 87. 3918r

A. Dżetowe i pasmanteryjne przybrania do sukien: gorseciki, paski, karczki, koronki dżetowe, żnawki z własnych jakoteż powierzonych materiałów poleca B. Jezierska. Aleja Jerozolimska 13, w ogrodzie. 29806

Adres: Widok 3. Do sprzedania garderoba damska używana, w magazynie. 40057

Aiguille, Podwale 18, wprost Kapitułnej (stacja tramwajowa). Sklep nowo-otwarty poleca przybory do maszyn do szycia. Dokonywa naprawy maszyn do szycia. Czyści i reguluje także maszyny na miejscu. Podejmuje się konserwacji maszyn po pracowniach i fabrykach. Wykonuje szybko, do kładnie, tanio. 3950r

Daleszyńska. Magazyn mód, Marszałkowska 129, fason sukni 15—18 rubli. 32237

Gwiazdka!!! najpraktyczniejsze *upominki dla dam, mężczyzn i dzieci — wyroby skórzanego: pugilaresy, portfele, torby, ramię, paski, pantofle, buty wojłkowe, pończochy, lafany, koce, plaidy, kurtki skórzane i t. p. poleca fabryka i magazyn Breymer, Królewska, róg Krakowskiego-Przedmieścia. 39558

Kosze do podróży, kosze do kwiatów: żardnierki, etażerki, wózki, welocypedy, koniki. Królewska, róg Krakowskiego-Przedmieścia. 35250

Nagrody rs. 10. W środę 7 b. m. w teatrze Rozmaitości lub też powracając do domu przez ulicę Wierzbowa, Mazowiecką i Zgodna na Chmielną, zgubiony został koczki złoty, z 8-ma rautami, mający na zakończenie złotą frendzelkę. Łaskawy znalazca raczy oddać na ulicę Chmielną 21, m. 27. 40269

Najmodniejsze kapotki, czapeczki, mufletki fantazyjne, bereciki, kapturki, wykonujemy bardzo i gustownie, także wyuczym strojów niedrogo. Przetrasowanie kapelusza filcowego kop. 40. Nowy-Swiat 24. 40232

Naukę kroju udziela się podług najnowsz. metody zagranicznej. Karmelicka 11, mieszkania 16. 3956r

Na Gwiazdkę tanio burki, szlafroki, palta, marynarki futrzane, spodnie, karizelki sprzedaje magazyn ubiorów męskich Chmielnickiego, Marszałkowska 99. 40033

Obiady na masle. Zgoda 5, mieszkania 10, stróż wskaże. 40034

Obiady prywatne. Marszałkowska 97, sklep „Ewy”. 40143

Pan Tadeusz Mickiewicza za 20 kop. Księgarnia Bnkowieckiego, Marszałkowska 100, oraz w innych księgarniach. 39639

Suknie, okrycia i wierzchy na wacie i futrze wykończą się starannie, modnie i po umiarkowanych cenach w pracowni Melanji Nowogrodzka 31—15. 40255

Tanio przyjmuje szycie sukienek, ubrańek i bielizny dziecięcej. Wielka 33, oficyna, drugie piętro, m. 34. 39692

Uczennica B. Hersego przyjmuje ścianki i okrycia do roboty. Wielka 33, mieszkania 22. 39880

Wyzymaczki specjalnie naprawia najtaniej i z gwarancją roczną parowa fabryka obsadzek do piór stalowych „Copernicus”, z oddziałem pod zarządem Emanuela Golaszewskiego galanterji metalowej. Ogrodowa 46. 37575

Westa. Proszek mineralno-chemiczny do czyszczenia wszelkich wyrobów metalowych. Nadaje blask nowości i zapobiega rdzewieniu. Cena pudełka 15 kop., pół pudełka 8 kop.; handlującym rabat. Skład główny: Królewska 39, kantor dezynfekcji. 39380

4 ćwiartki losu do sprzedania. Topiel 18, mieszkania 10. 39793